

PTUJSKI TEDNIK

Štev. 25

Cena 15 din

PTUJ, dne 24. junija 1960

Letnik XIII

**Naš
KUMENTAR**

Zopet so se zaprla šolska vrata

Dva dogodka še vedno prevladujeta v svetovni politiki. Alžirski problem prihaja v zaključno obdobje in zaradi tega je zanj veliko zanimanje, kajti po uradnih potrditvah, da bo prišlo v Parizu do pogajanj med Francozi in alžirskim osvobodilnim gibanjem, je izredno pomembno. Dogodki na Japonskem so prešli sicer v novo obdobje, ker je pogodba o ameriško-japonski vojaški vzajemnosti začela avtomatično veljati 20. junija opo'noči, nove demonstracije pa kažejo, da ni še vse zaključeno in da je ameriški vojaški sistem zelo hudo ogržen.

Sklepa, da se bosta francoska vlada in začasna alžirska vlada pogajali o bodoči ureditvi v Alžiru, skoraj ne bi bilo potrebno komentirati. S tem bodo zaključili petletno vojno, obenem pa so dokazali, da Francozi s svojim ultrakolonialističnim stališčem ne morejo predrtni in da so nekdanji podjarmljeni narodi na poti k popolni neodvisnosti. V svetu za zdaj izražajo zadovoljstvo, da se bosta vladl sestali. Prezgodaj je še, da bi razpravljali o podrobnostih, o sestavi delegacij, o stališčih enih in drugih, ker so Alžirci šele odgovorili, da so pripravljani, da pošljejo svojo delegacijo v Pariz.

Po dosedanem pisanju naj bi se vladi domeni, da bi v Alžiru izvedli splošne volitve, s katerimi naj bi izrazili ljudsko voljo, ali so za popolno neodvisnost ali za kakršnokoli zvezo s Francijo. Alžirci seveda pravijo, da volitve ne bodo uspešne, če ne bodo umaknili francoske vojske, ki predstavlja v Alžiru pritisk. Najprej se morajo seveda domeni, da bodo prenehali s sovražnostmi.

Japonski dogodki postavljajo Ameriko pred hude probleme. Po drugi svetovni vojni so začeli uresničevati svojo zamisel o obkoljevanju Sovjetske zveze in njenih zaveznikov. Zato so ustanovili vrsto vojaških organizacij in zato so Američanom nujno potrebna vojaška oporišča na Japonskem. V tem zaključnem sistemu so se pojavile razpoke, ki Američanom niso niti najmanj prijetne. Ne samo da je bila Japonska nevarna imperialistična sila na Pacifiku, temveč je napadla Ameriko in jo hotela izrinuti iz tega dela sveta. Pri sedanjem protiameriškem gibanju je najhujše to, da so v ozadju levičarske sile, za katere ni tolikšna nevarnost obnovitve japonskega imperializma, kot prekinitev z zahodno politiko in morda celo prehod na vzhodno stran. Tega se bojijo Američani najbolj, kajti če Kitajci poudarjajo, da je konflikt med imperializmom in socializmom nujnost, potem ljudem v Washingtonu ni čisto vseeno, ali imajo letališča in podmorniške baze na Japonskem, ali šele na Havajih, kot leta 1941.

Japonci bodo dosegli delno zmago že s Kišijevim umikom, kaj bodo pa napravili kasneje z vojaškim sporazumom, je vprašanje. Nekateri menijo, da Japonci ne bodo pretrgali z novim svetom zaradi trgovine. To ne bi bilo tako hudo, ker so njihovi interesi v Aziji mnogo večji. V neposredni bližini imajo Kitajsko, ki je zainteresirana za japonski trg. Podobno je tudi z drugimi azijskimi državami, saj je ameriško blago izredno drago.

Letošnje šolsko leto se je izteklo — za nekoga manj, za drugega bolj uspešno, za vse pa so nastopili težko pričakovane počitnice. 15. junija so zapustili za nekaj mesecev učilnice dijaki gimnazij in strokovnih šol. 20. junija pa so se jim pridružili tudi učenci osnovnih šol. Tudi študentje visokih šol in slušatelji šol za odrasle polagajo obračune za delo v preteklem šolskem letu. Delo v letošnjem šolskem letu je za razvoj naše šole zelo pomembno in je v njem prevladalo dvoje poglavitnih značilnosti: približati šolo življenju in doseči, da bi se vanjo vključilo čimveč ljudi. Priznati moramo, da smo letos dosegli pri tem delu lepe uspehe, ki so vredni, da jih omenimo.

Ko mislimo o približevanju šole življenju, mislimo predvsem na sproščene oblike dela, ki so se prav letos pojavile že pri najnižjih vzgojnih ustanovah, dalje pri strokovnih šolah, gimnazijah ter pri vseh višjih in visokih šolah.

Važna središča za predšolske otroke so postali vrtni in domovi za predšolske otroke. Letos smo dosegli, da za te ustanove ne skrbi več občina, temveč tisti, ki je zadnje najbolj zainteresiran, to je stanovanjska skupnost.

Podoba osnovnih šol so letos ustvarjali širok razmah svobodnih aktivnosti, poudarek na tehnični vzgoji učencev in velikanski razmah pionirskih šolskih združenj, na vajejskih šolah pa uvedba predmeta o družbenoekonomski vzgoji. Letos so v osnovnih šolah začeli izvajati tudi novi zakon o osnovnih šolah, v smislu zakona pa so bili odpravljeni popravni izpiti. Posebno skrb pa so osnovne šole posvetile tistim učencem, ki zastojajo pri pouku.

Gimnazije in strokovne šole so letos doživele značilne spremembe. Namesto dosedanje mature smo letos uvedli zaključni izpit, ki bolj ustreza današnjemu življenju, in posvečali veliko pozornost razvoju dijaških, razrednih in šolskih skupnosti, ki postajajo eden sestavnih delov družbenega upravljanja vzgojno-izobraževalnih ustanov. Trenutno so v obdelavi novi učni načrti, ki bodo dali gimnazijcu možnost, da se bo po končani gimnaziji lahko takoj vključil v proizvodnjo, ali pa nadaljeval študij na univerzi.

Šole za odrasle so letos prvič postale enakovredne drugim rednim šolam. Programi in predavanja ter izpiti pa so bili prilagojeni starostni stopnji slušateljev in so omogočali izredno hitro delo. Tudi visokošolsko šolstvo doživlja korenite in revolucionarne spremembe. V letošnjem letu se je predvsem mnogo govorilo o novih učnih načrtih, ki jih bodo začeli izvajati v jeseni. Značilnost reforme je razen uvedbe študija v več stopnjah — vsaka bo dala zaključeno znanje in določeno kvalifikacijo — ter spoznavanja teoretičnih zakonitosti na predhodnem praktičnem delu tudi to, da bodo stroke visokošolskega študija še bolj kot doslej, izhajale iz potreb prakse. Ta potreba je rodila tudi številne višje šole, tako pomorsko v Piranu ter v Mariboru komercialno-tehnično, stomatološko, agronomsko in

pravno višjo šolo. V Ljubljani pa bodo ustanovili visoke šole za telesno vzgojo, fakulteto za rudarstvo, metalurgijo in kemijo, tehnologijo, reorganizirala se bo naravoslovna fakulteta, fakulteta za strojništvo in elektrotehniko pa se bo razdelila na dve samostojni fakulteti. Zelo pomembni za visokošolski študij so sveti letnikov, kjer študentje skupno s profesorji rešujejo razne študijske probleme.

Značilno za vse letošnje prizadevanje je dejstvo, da si šole prizadevajo usposobiti čimveč ljudi za prakso. To je značilno predvsem za šole za odrasle. K temu pa je tudi mnogo pripomogla uvedba izrednega študija na visokih šolah za člane delovnih kolektivov. Zelo pomembna, za naše šolstvo je decentralizacija visokošolskega študija. S tem bomo tudi mnogo pomagali mate-

rialno slabše oskrbljenim študentom.

To je le nekaj glavnih značilnosti preobrazbe našega šolstva. Prizadevamo si, da bi naša šola vzgajala ljudi, ki so sposobni gledati življenje z očmi sodobnega človeka. Vsaka sprememba, vsak prehod k nečemu novemu je težak in sadovi niso takoj vidni. Zato bomo morali počakati nekaj časa, da bomo lahko spoznali pravilnost in pomembnost nove reforme. Letošnje šolsko leto je srečno za nami. Šole bodo ostale zapuščene, oživela pa bodo igrišča, reke, mnogi se bodo podali na morje ali v planine. Vsi, prav vsi, pa se bodo z veseljem spominjali minulih šolskih let ter se bodo pripravljali in nabirali moči za novo šolsko leto, ko jih bodo zopet zvonci poklicali v šolske klopi. —tf

Tudi v bodoče mnogo uspehov

Za 150-letnico osnovne šole v Markovcih je bila tam v nedeljo, 19. junija 1960, dopoldne dobro pripravljena slovesnost, ki se je udeležilo mnogo prebivalcev z območja šole, predstavniki oblasti in množičnih organizacij iz Ljubljane, Maribora, Celja in Ptujja, iz kraja samega in njegove okolice, nekdanji učitelji in učenci ter sedanje učiteljstvo s šolarji. Po slavnostnih govorih je bila šola preimenovana po bratih Strafela, v avli šole pa odkrita spominska plošča v znanju vojni za svobodo padlih treh učiteljev te šole. Slovesnost je končala s šolsko akademijo, šolsko razstavo, slavnostnim kosilom in s popoldnevno predstavo

»Mrtvega kurenta«, ki ga je nastudiral domače Prosvetno društvo.

Po zunanjem, prazničnem videzu (zastave, okrašena šola, velika udeležba), po razpoloženju udeležencev in po vsem izrečenem s strani vodstva šole in predstavnikov je bilo srečanje prosvetnih delavcev, predstavnikov in prebivalstva z območja šole Markovci javno priznanje dolgoletnemu kulturno-vzgojnemu delu učiteljstva na tej šoli ter manifestacija iskrenega sožitja med domom in šolo, ki je obrodilo bogate sadove, saj je mnogo prispevalo k splošnemu napredku in kulturnemu razvoju kraja in njegove okolice.

Zbrana množica pred šolo

Pred začetkom slovesnosti pri šoli se je pred njo zbrala množica mladine in odraslih. Desno pri vходу so bili zbrani gostje, predstavniki, nekdanje učiteljice in učitelji ter sedanji učiteljjski zbor. Med predstavniki smo videli ljudske poslance Ivana Potrča, Franca Simoniča, Lojzko Stropnikova, Elice Dolenc-Strafela, Franca Beliška in Ivana Kranjčiča, dalje Ančko Kuharjevo, podpredsednico OLO Maribor, Janka Vogrinca, sekretarja Obč. komiteja ZKS Ptuj in zraven njega Julko Kanclerjevo, prizadevno okrajno in občinsko funkcionarko, prosvetne delavce Staneta Staniča, Lojzeta Frangeža, Karla Sepca, predstavnice okoliških šol Sepec Kristino, Meto Kunčevca, Dušana Cokla, Franca Zeraka in druge. Prišlo je nad 20 učitelje in učiteljev, ki so poučevali na tej šoli pred vojno, kot Ivan Jančič, Franciška Mihelič-Predan, Jože Jurančič, Vinka Simonič, Dora Mervič, Ljudmila Kafol in drugi ter predvojni učenci: sodnika Mirko Kostanjevec in Franc Rožmarin, ing. Mirko Kolarič, prof. Mihael Feguš, brat Strafelove-Dolencve Elice ter mnogi drugi. Med lokalnimi osebnosti smo videli Franca Zlahtiča,

ravnatelja šole, Simona Solina, predsednika šolskega odbora, Alojza Simoniča, predsednika krajevnega urada ter mnoge druge predstavnike društev in organizacij kraja.

Slovesnost je začel Simon Solina, za njim pa je pozdravil navzoče goste in občinstvo ravnatelj šole Franc Zlahtič ter se je posebej zahvalil Francu Simoniču, Jožetu Jurančiču, Elici Dolencvi-Strafeli in Ljudmili Kafolovi za vsa pomoč, oporo in prispevke, da je lahko izšla ob 150-letnici ustanovitve šole 32 knjižnih strani obsegajoča brošura z zgodovino šole in naprednega razvoja kraja ter njegovega deleža v NOB. Po razdelitvi šopkov in nageljkov 46 navzočim nekdanjim in sedanjim prosvetnim delavcem šole Markovci je Franc Zlahtič opisal razvojno pot in patriotičen vpliv šole Markovci na prebivalstvo svojega območja, kakor smo jo že objavili v predzadnji številki našega lista. Ob koncu govora je ravnatelj šole Franc Zlahtič za slovo želel učiteljstvu, učencem in staršem ter vsemu prebivalstvu šolskega območja pri bodoči skrbi za mladi rod in pri splošnem napredku kraja mnogo uspehov.

Glasi Socialistične zveze delovnih ljudi za območje bivšega ptujskega okraja

Izdaja »Ptujski tednik« z avtorskim in samostojnim financiranjem
Direktor Ivan Kranjčič
Odgovorni urednik: Anton Bauman
Uredništvo in uprava: Ptuj, Lackova 8
Telefon 156. čekovni račun pri Komunalni banki Maribor
podružnici Ptuj, štev. 604-708-3-206
Rokopisov ne vračamo
Tiska Mariborska tiskarna Maribor.
Celotna naročnina za tuzemstvo 750 din, za inozemstvo 1250 din.

Pšenica zori

Konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva občine Ptuj

V ponedeljek, 27. junija 1960, bo ob 8. uri v dvorani Titovega doma v Ptuj (v kino dvorani) konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva občine Ptuj, na kateri se bo obravnavala realizacija programskih misli petega kongresa Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije na področju ptujske občine.

Na konferenci bo govoril predsednik obč. odbora SZDL Ivan Kranjčič, sekretar občin. odbora SZDL Andrej Mršek pa bo poročal o organizacijskih vprašanjih. Konference se bodo udeležili zastopniki vseh terenskih organizacij SZDL na področju občine.

Ivan Potrč med govorom

ževanju naše mladine in odraslih. Svoječas, kot je dejal tov. Potrč, je družba ustanavljala šole, da bi si vzgojila in šolala omejeno število uradnikov, bogaboječih, bolj strokovno kot splošno razgledanih ljudi. Da-

Republiški poslanec Ivan Po-našnja družba si nadvse prizatre je med drugim v svojem nagovoru poudaril razliko med nekdanjo in sedanjo skrbjo za šolo za učiteljstvo in učence ter razliko med nekdanjo in sedanjo potrebo po šolanju in izbira-

našnja družba si nadvse prizadeva splošno in strokovno izobraziti vse ljudstvo, mu olajšati delo in olepšati življenje. To potrjujejo vsi kulturno-prosvetni ukrepi naše ljudske oblasti in prizadevanja organizacij in društev. To potrjuje ustanavljanje in odpiranje novih strokovnih srednjih, višjih in visokih šol v Mariboru, Ptujju in drugod. Šole so iz leta v leto dostopnejše širšemu krogu ljudi. S tem se širi in raste duhovno bogastvo našega ljudstva, raste družbena in patriotična zavest naših ljudi v mestu in na podeželju. Napredno učiteljstvo je vzbudivo našemu ljudstvu narodno zavest in tako zavednega ljudstva ne more nikdo gospodarsko in umsko zaslužiti. Današnje učiteljstvo ima lažje stališče pri napredni vzgoji mladine, kot so ga imeli njegovi predhodniki, vendar je bilo več učitelje in učiteljev, ki se niso ustrašili nikakih težav. Njim se moramo zahvaliti, da je napredna miselnost učiteljev vžigala pri učencih neugasljiv plamen narodne zavesti in revolucionarnosti.

(Nadaljevanje s 4. strani)

Društvo inženirjev in tehnikov

V nedeljo, 19. junija 1960, je bil v dvorani Občinskega ljudskega odbora Ptuj ustanovni občni zbor Društva inženirjev in tehnikov z obm. občine. Kot gostje so prišli na zbor ing. Pavle Zaucar, predsednik društva LRS, ing. Vivoda, predsednik društva Maribor, in predsednik Občinskega odbora SZDL Ptuj Ivan Kranjčič. Članstvo se je polnoštevilno odzvalo vabilu. Občinsko društvo sestavljajo podružnice strokovnih društev inženirjev in tehnikov ceiotne občine ter šteje 140 članov.

Vodoma je imel po dnevnem redu ing. Egon Zorec izčrpano in jedrnatu poročilo o modernizaciji kmetijstva in o razvoju družbenih sektorjev. V referatu je prikazal predvojno stanje kmetijstva ter stanje, ki je nastalo s spremembo družbenih razmer po vojni. Poročal je še o strukturi kmetijske zemlje, ki vpliva na razvoj kmetijstva; dalje je še govoril o pridelkih, o živilskem fondu, o opremljenosti kmetijstva s tehničnimi sredstvi, o uporabi reprodukcijskega materiala, obsegu kmetijske proizvodnje, storilnosti, delu v kmetijstvu, o narodnem dohodku, ki ga daje kmetijstvo itd. Posebej je obravnaval kmetijske proizvodne organizacije, o njihovi blagovnosti, o kooperaciji

v KZ, o kmetijskih investicijah, o kmetijskih kadrih in posebej o perspektivi v kmetijstvu do leta 1961.

Ing. Egon Zorec je poročal s poudarkom, da se kmetijstvo danes pretvarja v visoko rentabilno panogo. Vsem mora biti jasno, da je predvsem za razvoj kmetijstva zainteresiran celotni delavski razred, saj je realna vrednost njegove plače odvisna od cene prehranskih proizvodov, zlasti od količine in cene prehranskih proizvodov, zlasti od količine in cene mesa, mleka, sadja in zelenjave. Nujno je, da se v bodoče akumulacija industrijskih in drugih podjetij investira v kmetijske objekte, v živinorejske, perutninarske farme, v vrtnarje in nasade.

Ing. Pavle Zaucer je v razpravi podčrtal pomen novega društva. Njegova naloga je reševanje konkretnih družbenih, gospodarskih in strokovno-tehničnih vprašanj v okviru občine. Društvo naj ima tesno povezavo z zborom proizvajalcev, občine, SZDL, delavskim svetom, sindikati, ljudsko tehniko itd. Podobno je razpravjal tov. Kranjčič in je želel društvu obilo uspeha v njegovem delu.

Na koncu je bil izvoljen sedemčlanski upravni in tričlanski nadzorni odbor.

Pp.

VABIMO VAS

V GRADIŠČE IN CIRKULANE NA PARTIZANSKO SLAVJE

v nedeljo, 3. julija t. l.

S P O R E D :

1. Sprejem patrolj v Gradišču ob 9. uri.
2. Slavnostni govor.
3. Kulturni spored ob 15.30 v Cirkulaneh.
4. Ljudsko rajanje.

Autobusi vozijo k slavlju med 7. in pol 9. ure s Titovega trga v Ptuj.

OBČINSKI ODBOR ZVEZE BORCEV PTUJ
KRAJEVNI ODBOR ZVEZE BORCEV CIRKULANE

gospodarske VESTI

Številke v Zdravstvenem domu

Tudi zdravstvena služba posluje s številkami in ne samo računovodstvo. S številkami se da prikazati in dokazati mnogo dejstev. Na primer: številke nam povedo, da je samo v ptujskem zdravstvenem domu bilo pregledanih v lanskem letu 103.785 primerov in sicer po posameznih oddelkih: v splošnih ambulantah 45.550, v specialističnih 13.923, v otroškem dispanzerju 16.859, v ženskem dispanzerju 7.617, v šolski ambulanti 5.856, v protituberkuloznem dispanzerju 13.980. Te številke se vsako leto večajo. Če pa pogledamo, kdo vrši te preglede, vidimo, da se zasedba mest v zdravniških in srednje medicinskim kadrom ni dosti spremenila. Se vedno imamo v splošnih ordinacijah vsega 3 redno nastavljene zdravnike in poslujejo s pomočjo honorarcev, ki so polno zaposleni na svojem delovnem mestu, bodisi v bolnišnici, vojaški ambulanti ali sanitarnem inšpektoratu in imajo za ambulante Zdravstvenega doma le nekaj ur časa. Kakšna je obremenitev teh ambulant, je splošno znano ne samo onim, ki jih obiskujejo. Da ostanemo pri številkah: vsako uro pride na vrsto povprečno 6,83 pacientov. Če zopet pogledamo po posameznih ambulantah, se ta številka povzpne v splošnih ambulantah do 11 pacientov na uro. Seveda posamezne specialistične ambulante sprejmejo po 2 do 4 paciente na uro pač zaradi njihovega dela. Po predpisih naj bi splošne ambulante obdelale na uro od 4—6 pacientov. Vsak, ki se znajde iz oči v oči z zdravnikom, ve, kako rad bi ga šel to in ono vprašal in kako kratko odmerjen se mu zdi čas.

Da bi čakajočim zagotovili vsaj vrstni red sprejema, smo se zatekli zopet k številkam in to so tiste številke, zaradi katerih so izpostavljeni naši uslužbenci, ki jim je dana težka naloga, da jih pravično razdelijo, ne samo kritiki, ampak tudi napadom, pogosto prav grobim in krivičnim. Ker je število ur omejeno in ker je število pacientov na 1 uro omejeno ter ni mogoče povečati števila ur, kakor tudi ne podaljšati uro na več kot 60 minut, je omejeno

tudi število »številke« — kartončkov. Redko kdaj se zgodi, da zadostujejo. Zdravnik odredi vsakodnevno, koliko pacientov bo mogel sprejeti. Zgodi se, da mora krajšati še tako pičlo odmerjen delovni čas zaradi obveznosti, ki mu jih nalagajo nadrejeni — n. pr. obvezno strokovno izpopolnjevanje. Razen njegovih navodil mora uslužbenec pri delitvi številke upoštevati prihode vlakov, avtobusov, mora imeti v rezervi številke za potrebe bolj oddaljenih krajev itd. Vse to še otežkoča njegovo delo. Za dopoldanske ambulante se delijo številke zjutraj, za popoldanske pa ob 11. uri. Na zahtevo čakajočih smo poskušali tudi te deliti zjutraj, efekt pa je bil še večja gneča v ranih jutranjih urah in še večje nezadovoljstvo. Po naših izkušnjah in najboljši volji

poskušamo biti kos tudi temu problemu številke. Prosimo, da nas vsi v tej težnji podprejo in pomagajo, ne pa, da otežkočajo delo v razburjanjem in napadi na službujoče. Kolikor je kaj narobe, je vsakemu na razpolago pritožna knjiga v Centru, ki je prazna! Knjiga je zato tu, da ima sleherni možnost se pritožiti in dobiti zadoščenje za eventualno krivico. Te poti pa se še nihče ni poslužil.

Napadi na uslužbence, ki jim je poverjeno izvrševanje tako nevaležne naloge, kot delitev nekaj številke, ki jih ni dovolj za vse, so stalno na dnevnem redu. Upam, da bo to boljše pripomoglo k večjemu razumevanju težav, ki so skupne za nas vse.

Upravnik ZD Ptuj
dr. Nada Pavličev

Posebno varstvo invalidom

PODJETJE MORA DISCIPLINSKO UKREPITI ZOPER DELAVCE, KI SE NE DRŽE PREDPISANIH UKREPOV IN SPLOŠNO PRIZNANIH PRAVIL HIGIJENSKEGA IN TEHNIČNEGA VARSTVA IN KI PRI SVOJEM DELU NE UPORABLJAJO VARSTVENIH NAPRAV, PRIPRAV IN OSEBNIH VARSTVENIH SREDSTEV • ČE BI SE TA ZAKONSKA DOLOČILA IZVAJALA V CELOTI, BI BREZ DVOMA ŠTE VILO NESREČ PRI DELU IN INVALIDOV DELA BILO ZNATNO MANJŠE

Podjetja so dolžna zaposlovanje na posameznih delovnih mestih invalide. Taka delovna mesta se za vsako podjetje določajo komisij-sko. Podjetje sme na takih delovnih mestih zaposliti tudi druge osebe le tedaj, če ni invalida, ki bi bil sposoben opravljati delo na tem delovnem mestu (83. člen ZDR). Kdor v delovnem razmerju postane invalid (delovni invalid), mu ne preneha delovno razmerje, če glede na preostalo delovno možnost brez poklicne rehabilitacije lahko opravlja isto ali drugo ustrezno delo v istem podjetju.

Sporazum o delovnem razmerju, ki se sklene z invalidom, mora vsebovati podatke o delu in delovnem mestu, o delovnem času, o osebnem dohodku, o prevozu in o posebnih ugodnostih, ki jih ima invalid na delovnem mestu oziroma v delovnem razmerju (1. odst. 84. člena ZDR).

V 9. členu zakona o delovnih razmerjih je postavljeno načelo, da imajo delavci za enako delo in za delo v enakih pogojih enake pravice iz delovnega razmerja. Ker velja v smislu 16. člena zakona o delovnih razmerjih za delavca vsaka oseba v delovnem razmerju, moramo šteti med delavce tudi žene, mladino in invalide.

Odpovedni rok za invalide ne sme biti krajši kot mesec dni (zakon o delovnih razmerjih namreč dopušča tudi dogovorjen odpovedni rok 15 dni — v primeru odpovedi invalidu sme ta rok znašati najmanj en mesec, 87. člen ZDR).

TEMEJNE DOLOČBE O VARSTVU INVALIDOV, KI JIH VSEBUJE ZAKON O INVALIDSKEM ZAVAROVANJU

Osebe v delovnem razmerju oziroma v takim razmerju, ki je izenačeno z delovnim razmerjem in če postanejo invalidi (delovni, mrtodobni in vojaški invalidi), uživajo invalidsko zavarovanje, ki jim zagotavlja:

- pravico do zaposlitve, primerne preostali delovni možnosti, in pravico do denarnih nadomestil;
- pravico do usposobitve za drugo delo (poklicna rehabilitacija) in pravico do oskrbine;
- pravico do invalidske pokojnine in pravico do dodatka za pomoč in postrežbo, če je potrebna;
- pravico do invalidnine (1. in 2. člen ZIZ).

POKLICNA REHABILITACIJA OZIROMA USPOSOBITEV ZA DRUGO DELO INVALIDOV

Zakon o invalidskem zavarovanju določa, če je neka oseba utrpela telesno okvaro, se ji invalidnina odmerja po stopnji telesne okvare, v ostalem pa so tudi takšne osebe (mišljeni so kvalificirani delavci) opravljene do poklicne rehabilitacije oziroma do usposobitve za drugo delo. Delavca, ki je imel pred nastopom invalidnosti določeno kvalifikacijo, se brez njegove privolitve ne more zaposliti ali prenesti na delovno mesto nekvalificiranega ali pol-

hlevskega gnoja vsak dan bolj potreben.

Ker spada UI med dobro rodno pšenico in tudi Zlahtno sorto, jo bomo v prihodnjem gospodarskem letu čimveč sejali.

invalida (vratarji, čuvarji, kurirji itd.). Poklicna rehabilitacija oziroma usposobitev za drugo delo se izvaja:

- s šolanje mv ustreznih šolah in tečajih;
- s praktičnim delom na ustreznih delovnih mestih v gospodarskih organizacijah in zavodih;
- s pridobitvijo strokovne izobrazbe v zavodih za izobraževanje odraslih;

z izučitvijo določenega poklica v posebnih zavodih za rehabilitacijo invalidov ali v organizacijah, v katerih se rehabilitirajo invalidi.

S 122. členom ZIZ je določeno da se delovnim invalidom, ki izkoristijo priznano pravico do zaposlitve, stopijo v delovno razmerje in delajo tolikšen delovni čas, kot ustreza preostali njihovi delovni možnosti. Šteje čas tako zaposlitve za čas delovnega razmerja s polnim delovnim časom in da smejo na podlagi take zaposlitve uveljaviti vse ostale pravice, ki jim pripadajo po zakonu o delovnih razmerjih, po zakonu o invalidskem zavarovanju in po zakonu o pokojninskem zavarovanju.

Po tem določilu so torej delovni invalidi, četudi delajo ne poln delovni čas, izenačeni z ostalimi delavci v gospodarski organizaciji, ki delajo poln delovni čas. Tako n. pr. delovnemu invalidu, kateremu je po pristojnem organu javne zdravstvene službe glede na njegovo preostalo delovno mož-

Podnajemniki in odpovedi

V odnosu podnajemnik-najemnik se obetajo nekatere spremembe, kot je razvidno iz načrta zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o stanovanjskih odnosih. Ta zakonski načrt je sprejel — kot smo že poročali v našem listu — zvezni izvršni svet na svoji zadnji seji, po nekaterih informacijah pa bo o njem razpravljala zvezna ljudska skupščina ob koncu tega meseca.

V čem so spremembe? Med drugim v razširitvi pravic določenih kategorij podnajemnikov. Zakonski načrt predvideva, da je mogoče določenim podnajemnikom, ki so bili ob uveljavitvi zakona o stanovanjskih razmerjih v podnajemniškem odnosu, odpovedati stanovanje le v tistih primerih ki so predvideni za odpoved nosilcem stanovniške pravice. Treba je poudariti, da se to nanaša samo na podnajemnike, ki izkoriščajo del stanovanja in imajo lastno pohištvo. Te določbe, kot predvideva načrt zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o stanovanjskih odnosih, ne veljajo za podnajemnike, ki prenovijo v sobah, opremljenih s pohištvo najemodajalca.

Glede odpovedi bodo praktično izenačeni z nosilci stanovniške pravice vsi tisti podnajemniki, ki so bili v stanovanjskih prostorih ob uveljavitvi zakona o stanovanjskih odnosih, so pa te stanovanjske prostore začeli izkoriščati pred 14. julijem 1954. In to ne glede na to, ali stanujejo sami ali s kakim družinskim članom in ali imajo odločbo stanovanjskega organa o podnajemniškem odnosu ali ne.

Dalje: zaščita je razširjena tudi na podnajemnike, ki sicer še niso dolgo v podnajemniškem razmerju, so pa to razmerje zasnovali na

Tržne cene

na ptujskem živilskem trgu
v sredo 22. junija 1960.

Povrtnina: stari krompir 20, novi krompir 60—70, čebula (nova) 70, česen (novi) 100, rdeča pesa 30, korenček 80, peteršilj 80, luščeni fižol 50—60, čebulček 250, špinata 100, solata v glavah 25—40, koleraba 40, kumare 150, zelje v glavah 80, cvetača 100, ohrovt 100, grah 70. Sadike: solata 1 dinar, zelje 2 din, ohrovt 2, koleraba 2, rdeče zelje 2, paprika 5, cvetača 5, paradiznik 5 din za komad. Sadje in sadeži: orehi 240, domači kis 30, češnje 30—50, hruške 100, borovnice 100, jagode 150—200, lističke 160.

Zitarice in mlevski izdelki: ajdova kaša 100, pšenica 30, koruza za 40, proso 40, koruzni zdrob 50, ajdova moka 60, koruzna moka 40, prosena kaša 80.

Mleko in mlečni izdelki: mleko 30—35, smetana 160, sir 30—40, surovo maslo 500.

Perutnina, divjačina in jajca: kokoši 400—600, piščanci 600—800, domači zajec 150—400, jajca 15 din.

Program

PROSLAV OB DESETI OBLJETNICI DELAVSKEGA SAMOUPRAVLJANJA V PTUJU

V soboto, 25. junija 1960:

Pričetek proslav 10. obljetnice delavskega samoupravljanja ob svečanem zaključku Sindikalne politične šole Ptuj, ki bo v velikih dvorani Občinskega komiteja ZKS v Ptuj ob 18. uri.

Ob 16. uri bo na stadionu ŠD »Drava« turnir štirih nogometnih moštev v počastitev 10. obljetnice delavskega samoupravljanja.

V ponedeljek, 27. jun., 1960, ob Vseh delovnih kolektivih bodo na območju občine Ptuj slavnostne seje delavskih svetov, ki se jih bodo udeležili vsi člani delovnih kolektivov. Slavnostne seje delavskih svetov bodo posvečene 10. obljetnici delavskega samoupravljanja.

Zvečer ob 19. uri bo v Titovem domu slavnostna proslava v počastitev 10. obljetnice delavskega samoupravljanja, ki jo priredi DPD »Svoboda« Ptuj s kulturnim programom. Na proslavi bo govoril član predsedstva Občinskega sindikalnega sveta, tov. Franc Grošnik.

V torek, 28. junija 1960: Ob 16. uri bo na novem igrišču v Ljudskem vrtu tekovanje štirih ekip v odbojki v turnirskem sistemu.

V sredo, 22. junija 1960: Dramska sekcija DPD »Svoboda« Ptuj bo ob 19. uri v gledališču uprizorila Moliérovo komedijo v treh dejanjih »Potepuh« za člane ptujskih delovnih kolektivov v okviru 10. obljetnice

delavskega samoupravljanja. Vstopnice dobijo delovni kolektivni na Občinskem sindikalnem svetu Ptuj.

V četrtek, 30. junija 1960: Dramska sekcija DPD »Svoboda« Ptuj uprizori ob 19. uri v gledališču Moliérovo komedijo v treh dejanjih »Potepuh« za člane ptujskih delovnih kolektivov na Občinskem sindikalnem svetu vsak dan od 7. do 14. ure.

V petek, 1. julija 1960: Ob zaključku proslav X. ob-samoupravljanja »Ptujski tednik« nja izide številka »Ptujski tednik« posvečena delovnim kolektivom ptujske občine.

V soboto, 2. junija 1960: Na strelišču delovnega kolektiva Tovarne avtoopreme Ptuj, bo ob 16. uri strelsko tekovanje v počastitev X. obljetnice delavskega samoupravljanja.

Tekom tedna, ki je posvečen X. obljetnici delavskega samoupravljanja, bodo izvedena športna tekovanja še v kegljanju, rokometu, namiznem tenisu in šahu.

Prebivalstvo vabimo, da se polnoštevilno udeleži vseh prireditve, ki so posvečene jubilejnim praznovanju X. obljetnice delavskega samoupravljanja — prazniku svobodnih proizvajalcev in upravljalcev socialistične Jugoslavije.

Občinski sindikalni svet Ptuj

Občinski ljudski odbor Ptuj RAZPIS

Komisija za štipendije pri OLO Ptuj razpisuje na podlagi 29. člena Temeljnega zakona o štipendijah (Uradni list FLRJ št. 52/55 in 33/55) za šolsko leto 1960/61 naslednje štipendije:

- 1 za študij na Pravni fakulteti
- 1 za študij na Ekonomski fakulteti
- 2 za študij na VPS, skupina angleščina-slovenščina
- 2 za študij na VPS, skupina matematika-fizika
- 2 za študij na VPS, skupina glasba
- 2 za študij na VPS, skupina deketologija
- 25 za študij na Učiteljski
- 2 za študij na Srednji vzgojiteljski šoli
- 1 za študij na Srednji ekonomski šoli
- 1 za študij na Tehniški srednji šoli (nizke gradnje)
- 2 za študij na Šoli za socialne delavce
- 4 za študij na Babiški šoli

Pravilno kolekovani prošnji naj priložijo kandidati naslednje dokumente:

1. potrdilo o vpisu v šolo
2. overjen prepis zadnjejša šolskega spričevala
3. mnenje osnovne organizacije SZDL

Priloge morajo biti kolkovane z din 30.—, proučnje pa z din 50.— državne takse.

Prednost pri razpisu imajo tisti, ki stanujejo na območju občine Ptuj.

Rok za vložitve prošnji je 25. julij 1960.

Komisija za štipendije OLO Ptuj

1 za študij na Tehniški srednji šoli (nizke gradnje)

2 za študij na Šoli za socialne delavce

4 za študij na Babiški šoli

Pravilno kolekovani prošnji naj priložijo kandidati naslednje dokumente:

1. potrdilo o vpisu v šolo
2. overjen prepis zadnjejša šolskega spričevala
3. mnenje osnovne organizacije SZDL

Priloge morajo biti kolkovane z din 30.—, proučnje pa z din 50.— državne takse.

Prednost pri razpisu imajo tisti, ki stanujejo na območju občine Ptuj.

Rok za vložitve prošnji je 25. julij 1960.

Komisija za štipendije OLO Ptuj

1 za študij na Tehniški srednji šoli (nizke gradnje)

2 za študij na Šoli za socialne delavce

4 za študij na Babiški šoli

Pravilno kolekovani prošnji naj priložijo kandidati naslednje dokumente:

1. potrdilo o vpisu v šolo
2. overjen prepis zadnjejša šolskega spričevala
3. mnenje osnovne organizacije SZDL

Priloge morajo biti kolkovane z din 30.—, proučnje pa z din 50.— državne takse.

Prednost pri razpisu imajo tisti, ki stanujejo na območju občine Ptuj.

Rok za vložitve prošnji je 25. julij 1960.

Komisija za štipendije OLO Ptuj

IŽREBANE OBVEZNICE DRUGEGA Ljudskega POSOJILA

DEVETNAJSTO IŽREBANJE OBVEZNIC DRUGEGA Ljudskega POSOJILA, KI JE BILO 22. JUNIJA V BEogradu.

AMORTIZIRANO 261.700.000 DIN, DOBITKI 70.495.000 DIN.

Amortizirane so tiste obveznice, ki imajo spodaj, navedene številke in vseh serijah:

9	12	52	53	57	109	142	143	158
173	189	227	240	252	269	309	315	318
323	334	348	366	403	421	423	453	458
469	501	522	541	617	631	646	664	670
710	732	743	751	758	774	795	842	849
894	894	901	909	941	947	949	978	980

II. Ižrebani dobitki

Dobitek 100.000 din je dobila obveznica s številko 646 serije 3525.

Dva dobitka po 50.000 din sta dobili obveznici s številko 315 serije 2 in 5105.

487 dobitkov po 10.000 din so dobile obveznice s številko 909 naslednjih serij:

Stev. serije:	13	54	66	71	76	108
124	133	154	166	208	217	221
229	250	263	274	276	294	297
312	340	405	408	423	433	445
479	502	516	524	543	547	553
564	567	569	575	608	612	622
626	628	627	641	652	660	665
673	691	695	707	768	772	780
806	847	857	860	863	922	930
937	951	952	965	968	976	1009
1014	1022	1033	1038	1040	1052	1085
1086	1116	1120	1133	1177	1189	1219
1225	1251	1252	1253	1280	1282	1287
1310	1322	1370	1404	1406	1449	1458
1515	1519	1522	1529	1550	1559	1576
1585	1597	1616	1626	1636	1647	1654
1657	1666	1686	1702	1707	1722	1723
1728	1735	1740	1741	1742	1746	1757
1769	1780	1783	1792	1793	1823	1828
1845	1849	1850	1857	1870	1886	1890
1905	1910	1916	1918	1931	1934	1958
2010	2025	2040	2041	2050	2054	2093
2107	2125	2152	2149	2184	2207	2208
2212	2223	2225	2227	2297	2322	2330
2355	2368	2387	2389	2391	2428	2433
2457	2487	2500	2509	2522	2560	2569
2582	2592	2593	2596	2613	2626	2636
2641	2646	2651	2656	2660	2681	2710
2723	2740	2741	2742	2755	2769	2772
2784	2786	2791	2797	2798	2809	2819
2830	2851	2857	2868	2874	2897	2902
2919	2946	2954	2962	2977	3022	3024
3030	3037	3041	3045	3059	3057	3072
3078	3109	3114	3142	3168	3186	3187
3190	3212	3213	3220	3289	3293	3332
3333	3338	3354	3392	3397	3425	3427
3434	3439	3466	3472	3489	3492	3500
3503	3512	3516	3530	3551	3556	3560
3573	3586	3602	3605	3619	3641	3671
3684	3686	3688	3694	3730	3757	3800
3804	3824	3826	3829	3830	3841	3849
3871	3876	3877				

Mirko Majcen 70-letnik

Prejšnji teden je praznoval 70-letnico rojstva upokojeni šolski upravitelj Mirko Majcen...

Prav se mi zdi, da vsaj na kratko osvetlimo razna pretekla razdobja, v katerih je deloval naš jubilar...

Po prvi svetovni vojni je Mirko z novim elanom nadaljeval svoje delo. Res je bilo naše ljudstvo po letu 1918 v novi državi vsaj nacionalno zavarovano...

Mnogi Majcenovi stanovski tovariši so kot upokojenci, kakor se temu pravi, izpregli. Kakor sem že v uvodu omenil, on tega ni storil...

Znanci in prijatelji mu želimo pri tem delu še mnogo uspehov. Tazen tega pa mnogo zdravja in zadovoljstva. Na mnoga leta!

Iz naših mest, trgov in vasi

O delavskem upravljanju šolski mladini

V počastitev 10. obletnice delavskega samoupravljanja so prišli organi delavskega samoupravljanja...

čim dijakom podal pregled borbe delavcev proti izkoriščevalcem v obdobju kapitalizma...

rovanjem, kake možnosti obstajajo za sprejem mladine na delo v tovarno, itd.

Na vsa vprašanja so predstavniki tovarne dijakom dajali ljubeznive odgovore. Predstavniki tovarne so tudi prinesli za PSZ kolektivno darilo...

Matura je mimo

Maturanti ptujske gimnazije s člani maturitetne komisije

V sredo, 22. junija t. l., so bili maturanti ptujske gimnazije rešeni hudih skrbi, saj je bilo konec mature...

Danes, 24. junija, popoldne odpušča maturanti na izlet po Jugoslaviji, ki je za maturante ptujske gimnazije že tradicija.

V torek, 21. junija, je imel naš sodelavec razgovor z nekaterimi maturanti, in sicer z Majdo Kranjčič, Božo Veronek, Hildo Kranjc, Ivanko Pulko, Viktorijo Unuk, Marijo Rozman ter Tončkom Irgl...

Iz izjav vseh je bilo lahko posneti, da so se vsi resno lotili dela po novem načinu...

Čas pred komisijo, 35 do 50 minut, si je vsako dobro zapomnil. Redke med njimi je presenetilo spoznanje, da segajo vprašanja komisije več ali manj čez rob obdelane teme...

Znanci in prijatelji mu želimo pri tem delu še mnogo uspehov. Tazen tega pa mnogo zdravja in zadovoljstva. Na mnoga leta!

fesorjev posebnih pripomb v zvezi z novim načinom maturiranja. Preizkušnjo po novem so vsi skupaj dobro prestali in želijo svojim naslednikom v 1961. letu več časa za izdelavo naloge...

Glede svojih načrtov za bodočnost pa so imenovani izjavili, da jih odide večina na univerzo v Ljubljano študirati medicino, elektroniko, germanistiko, agronomijo itd.

Končno so vsi izrazili željo, da bi tudi tem potom izrazili svojo zahvalo vsem, zlasti profesorjem, ki so jim pomagali z literaturo za naloge, z nasveti ali kakorkoli, da so lahko končali študij na gimnaziji in zagotavljajo vsej javnosti, da se bodo na univerzah prizadevali doseči sposobnosti za čim uspešnejše delo na poznejših službenih mestih...

HUMOR

Tudi o revolucijah so debatirali in Roger Vaillant je rekel: »Koristne revolucije so samo tiste, ki ne sekajo glav, ampak v njih samo spreminjajo možgane...«

Včasih smo otroci peli: Veter sem, veter, naglo letim. Kot partizani pa smo spoznali še drugega veter. Četca partizanov pride v vas in vidi moža, ki iz dolgih desk pripravlja nekaj, kar je zelo podobno veliki vetrnici. »Oče, kaj pa zbijate te planke?« »Mlin na veter bom zgradil!« »Kaaaj??« »Ja, ja! Mlin na veter! Saj ste partizani dejali, da bodo Italijani bežali tod mimo. Potem bo veter več kot dovolj!«

TERENSKA SLUŽBA ZDRAVNIKOV Splošni zdravniki

- Dežurstvo splošnih zdravnikov se vrši od 14. do 7. ure po sledočem razporedu: 24. 6. 1960 dr. Slobodan Zakula...

Pomožna ambulanta Juršinci

Pomožna ambulanta Juršinci posluje vsako sredo in soboto od 14. ure dalje;

Pomožna ambulanta Podlehnik

Pomožna ambulanta Podlehnik posluje vsak ponedeljek, sredo in petek od 14. ure dalje;

Dežurstvo otroških zdravnikov

- Dežurstvo otroških zdravnikov traja od 14. do 19. ure po sledočem razporedu: 24. 6. 1960 dr. Aleksander Poznik...

Informacije in hišni obiski

Vse informacije in naročila hišnih obiskov sprejema dežurni center zdravstvenega doma številka telefona 70 in 80.

Hišne obiske naročate v dopoldanskih urah, pozneje naročiti hišni obiski se bodo izvršili samo v nujnih primerih.

Otroške posvetovalnice

Otroške posvetovalnice: 24. 6. v Ptujju od 14 ure, 28. 6. v Podlehniku od 13.30.

Protituberkulozni dispanzer

Protituberkulozni dispanzer Zdravstvenega doma Ptuj posluje do nadaljnjega vsak dan razen torka od 7. do 13. ure. Rentgenski pregledi pljuč bolnih na tuberkulozi in zdravljenje se vrši v torek od 13. do 18. ure, v soboto od 7. do 13. ure, v sredo od 7. do 13. ure so rentgenski pregledi pljuč za vse ostale osebe.

Specialistične ambulante poslujejo:

Specialistične ambulante poslujejo: Internistična dnevno razen srede in sobote od 12. do 14. ure; očesna specialistična ob torkih od 17.30 dalje; ob sredo in sobotah od 13. ure dalje; specialistična ambulanta za ušesa nos in grlo ob sredo in sobotah od 13. ure dalje; nevrološko specialistična ambulanta ob ponedeljkih od 13. ure dalje;

SINDIKATI

SINDIKALNI koledar

V torek 21. junija 1960 so slušatelji Sindikalne politične šole Ptuj izvršili svojo prvo poučno ekskurzijo v Kidričevo. Ogleдали so si Tovarno glinice in aluminija in se seznanili s procesom proizvodnje, delu sindikalne podružnice, delavskega sveta, nagrajevanju po delovnem učinku in ostalih vprašanjih.

Danes 24. junija 1960 so slušatelji Sindikalne politične šole Ptuj odpotovali na poučno ekskurzijo v Šoštanj in Velenje. V dopoldanskem času si bodo ogledali Termo-elektrarno Šoštanj, Rudnik lignita Velenje, nato pa se bodo razgovarjali s predstavniki sindikata in delavskega samoupravljanja.

V soboto 25. junija 1960 bo ob 18. uri v veliki dvorani Občinskega komiteja ZKJ slavnostni zaključek petmesečne Sindikalne politične šole Občinskega sindikalnega sveta, ki je bila v okviru Občinske delavske univerze. Ob tej priliki bo 45 slušateljev, ki so uspešno končali Sindikalno politično šolo prejelo spričevala.

za Slovenijo iz Ljubljane in Okrajnega sindikalnega sveta iz Maribora. V ponedeljek 27. junija 1960, ob Dnevu desete obletnice delavskega samoupravljanja, bodo v vseh delovnih kolektivih na območju ptujske občine slavnostne seje delavskih svetov v počastitev X. obletnice delavskega samoupravljanja.

V ponedeljek, 27. junija 1960, 19. uri bo v Titovem domu slavnostna proslava desete obletnice delavskega samoupravljanja s kulturnim programom, ki ga pripravlja DPD »Svoboda« Ptuj.

V času od 27. junija 1960 do 2. julija 1960 bodo v počastitev X. obletnice delavskega samoupravljanja športna tekmovanja za pokal X. obletnice delavskega samoupravljanja.

V četrtek, 30. junija 1960, bo v Ptujju celodnevni seminar za predsednike sindikalnih podružnic in predsednike komisij za izobraževanje in vzgojo delavcev iz vseh gospodarskih organizacij. Seminar bo obravnaval: Delitev čistega dohodka in nagrajevanje po delovnem učinku. — Gospodarsko planiranje in gospodarstvo v občini Ptuj. — Spremljanje in analiziranje osnovnih problemov, ki vplivajo na standard delavcev in uslužbencev v kolektivu in komunih. — Aktualne naloge sindikalnih podružnic v letu 1960.

V petek, 1. julija 1960, bo v počastitev X. obletnice delavskega samoupravljanja »Ptujski tednik«, obširno obravnaval problematiko delavskih svetov na področju občine Ptuj.

Iz Programa ObSS Ptuj

Osebna kronika

ROJSTVA

Dečke so rodile: Stefanija Perc Pušenci 44 — Franca; Gera Korošec, Belavšek 2 — Branka; Angela Šimenko, Borovci 51 — Marjana; Ana Bedrač, Ptuj, Zagrebška 54 — Vladimir; Angela Rakuša, Hlaponci 14; Alojzija Hojnik, Kidričevo 43 — Stanja; Marija Majcen, Hranjigovci št. 8 — Slavka; Marija Rozman, Gerečja vas — Marjana; Zofija Lašič, Sejanci 9 — Mirana; Marija Hršak, Krapina — Vladimira; Marija Slavinec, Ljutomer, Slavka; Katarina Kaisersberger, Stogovci 19 — Zdravka.

Deklice so rodile: Antonija Borko, Kajžar 17 — Majdo; Barika Balezkič, Sprinc 34 — Majdo; Terezija Zaplotnik, Ptuj, Trg svobode 5; Rozalija Valenko, Gorišnica 84 — Nevenko; Silvestra Novak, Koritno 17 — Nado; Alojzija Šrajner, Placar 17 — Marjanca; Olga Kroflič, Rabeljčja vas 10 — Marjetico; Stanislava Šošter, Strug 20 — Marjeta.

POROKE

Josip Kokot, Sp. Preloge 22, in Ana Kukovec, Ptuj, Na Trahah 7. SMRTI NI BILO.

Ketno

Anekdote

MESTNI KINO PTUJ predvaja od 24. do 26. junija ameriški barvni film »Sedem nevest za sedem bratov«; od 28. do 30. junija italjanski barvni film »Senso«.

KINO MURETINCI predvaja 25. in 26. junija ameriški film »Yankee na dvoru kralja Arturja«.

KINO »SVOBODA« KIDRIČEVO predvaja 25. in 26. junija ameriški barvni film »Komu zvonje, 29. in 30. junija jugoslovanski film »Ko pride ljubezen«.

KINO MAJSBERK predvaja 25. in 26. junija francoski film »Na smrt obsojeni je pobegnile«.

KINO ZAVRC predvaja 26. junija jugoslovanski film »Cesta, dolga leto dni«.

Novi darovalci krvi

Dne 14. junija so darovali kri prebivalci Brezovec in okolice. — Vsem darovalcem in organizatorici Liziki Bežjak se iskreno zahvaljujemo.

Darovalci krvi so: Klenovšek Helena, Horvat Neža, Horvat Liza, Bratec Marija, Mahorič Marija, Kostanjevec Marija, Cvetko Marija, Munda Neža, Trunk Neža, Kosec Terezija, Kuhar Marjeta, Peklar Terezija, Mlinarič Genovefa, Ložanšek Ivana, Grabar Marija, Obrar Marija, Foštnerič Marjeta, Lajh Marija, Horvat Franc, Matjašič Anica.

Dne 16. junija pa so darovali kri prebivalci Stojnc in okolice. Vsem marljivim darovalcem se iskreno zahvaljujemo, zlasti organizatorici tov. Visk Marjeti.

Darovalci so: Pšanjšek Matilda, Kovac Srečko, Plošnjak Franc, Sakešek Marija, Vinček Marija, Vojsk Marjeta, Kostanjevec Marija, Janžekovič Marjeta, Kelenc Marija, Kranjc Anton, Rajh Amalija, Ze enik Anica, Vajda Angela, Pilinger Genovefa, Goričan Ivana, Čeh Franciška, Munda Marija, Plošnjak Jože, Prelog Peter, Roškar Janez, Toplak Tomaž, Petrečič Franc, Sojina Janez, Kranjčič Ivan, Glažer Friderik.

Prav posebej pa se zahvaljujemo darovalcem, ki so nam v sili prišli na pomoč: Svenešek Ernest, Ribič Stanko, Gerečnik Franc, Černeželj Barbara, Stajner Liza.

SPLOŠNA BOLNIŠNICA PTUJ RDEČI KRIŽ PTUJ

Advertisement for 'BLAGATNA' featuring a cartoon character and the text 'Se danes nakarite zaostalo naročnino'.

KULTURA in PROSVETA

Na domačem odru v Zavrču

V nedeljo, 19. junija 1960, je uprizoril mladinski aktiv iz Zavrču, na domačem, novem odru veseloigro »Matajev Matijev«.

Predstava je zelo uspešna ne glede na tehnične pomanjkljivosti, ki jih bo potrebno čimprej odpraviti. Na nov oder ne spadajo namreč kulise iz pradžavine, ki so poleg tega že popolnoma dotrajale. Prav bi še bilo, da bi v začetku predstave kdo pozdravil občinstvo in ga na kratko seznanil z vsebino igre. Nekaj prijaznih besed občinstvu pred prireditvijo ali po njej nikdar ne škodi.

Igralci, sami so se zelo potrudili, da bi dobro zaigrali. Prav dobro so obvladali svoje vloge Jože Vazpotic kot Matajev Matija, Slavko Belšak kot Andraž Budopisk, Franc Kucec kot Anton Krajcan, trgovec, Slavica Pun-

gradič kot Krajanova žena. Darinka Klemenčič kot Mica Kobacajka — kočarica je lepo igrala vdovo, ki težko čaka na drugega moža, če bi le prišel. Tudi ostali igralci so svoje vloge dobro obvladali. Mlade igralce je nagradilo občinstvo z burnim ploskanjem.

Režiser, učiteljica Marija Novakova je ponovno dokazala, da so tudi v vrstah haloške kmečke in delovne mladine skriti talenti. Igralci, zlasti pa to, da imajo predvsem mnogo dobre volje in smisla za vzpajno in zabavno delo med mladino.

Takšnih in podobnih prireditev si v Zavrču še želimo. V zadnjih letih jih je bilo malo. Vedno so veljali izgovori na neustrezne prostore. To je za Zavrč za vedno odpadlo z zgraditvijo novega kul-

turnega doma. Potrebno in možno bo storiti za razvoj in napredek kulturnoprosvetne dejavnosti še več, da bo dvorana stalno služila svojemu namenu in da homo sedomestili, kar smo prej zamudili.

Zavrčani si želimo še kakšen koncert in druge kulturne prireditve. Veseli bomo gostov, nastopajočih iz mesta ali pa iz okoliških kulturnoprosvetnih društev.

Pri vsem bodočem kulturnoprosvetnem delu nas naj stalno vodi in spremlja misel, da si tudi ljudje iz slovenske ali hrvaške strani Haloz ali z bližnjega polja po trdem delu v hribovitih predelih, v goricah in na njivah želijo ob oddihu tudi potrebno razvedrilo. To dokazuje velika udeležba ob kino predstavah.

I. K., Zavrč

Odhod mladinske brigade

V nedeljo, 26. junija t. l., odpotuje ob 13. uri ptujška mladinska delovna brigada »Jožeta Laacka« na republiško mladinsko delovno akcijo pri Lenartu v Slovenskih goricah. Brigado sestavlja okrog 90 dijakov ptujške gimnazije. Pomagala bo pri gradnji oziroma pri rekonstrukciji republiške ceste Maribor—Murska Sobota.

Brigada bo ostala na delu en mesec.

V Ptujju je ustanovljena tudi mladinska delovna brigada visokošolcev, ki bo pomagala pri gradnji ptujškega vodovoda. Ta brigada bo začela z delom 5. julija.

preizkušali. To zaupanje pa so drago plačali. Z napačnimi podatki je onemogočil njihovo ofenzivo proti osvobodnemu ozemlju, svoje navidezne gospodarje pa pripeljal tako daleč, da so izgubili glavo. Čap je to zahtevno vlogo zapopal Duška Janičičevič iz Jugoslovanskega dramskega gledališča v Beogradu, katerega igralske vrednote je spoznal, ko je igral v njegovem filmu »Vrata ostanejo odprta«. Za druge igralce je izbral Tamaro Miletič, ki že nekaj let ni igrala, pa se je v filmu »Deklica in hrast« tako uveljavila, da je leta 1955 prejela v Ptujju »Zato Arenok« za najboljšo žensko vlogo. Pritegnili je še Steva Zigona, Angelco Hlepce, Karla Marsela pa nemška igralka Rolfa Wanko, Kurta Lindo in druge, ki nastopajo v nemških vlogah.

Snemalec je bil njegov večkratni sodelavec Janez Kalíšnik, scenograf pa ing. arch. Mirko Lipužič, ki je imel zahtevno nalogo, saj je v filmu izredno številno prizorišč.

OB 150-LETNICI ŠOLE V MARKOVCIH Tudi v bodoče mnogo uspehov

(Nadaljevanje s 1. strani)

Pri pouku v naših današnjih reformiranih šolah naj vzbujajo naši učitelji in profesorji zavest velike vrednosti človeškega življenja, da ga bodo znali vrednotiti. Hitler in njegovi pomagači so hoteli na vse načine razvrednotiti življenje ljudi. Ob zavesti neprecenljive vrednosti človeških življenj ne bo ljudem več mogoče vsiliti novih vojn. Vzgojeno ljudstvo bo tisto, ki bo odločalo, da ne bo več vojn. Nadalje naj naše učiteljstvo vcepilja našim otrokom zavest, da so potrebni svoji domovini, naši socialistični družbi, ki rabi ogromno šolanih ljudi. Nekdaj so morali šolani ljudje prositi in čakati na službe in zlasti napredni ljudje so jih celo težko dobili. Izobraženi ljudje ogromno pomenijo za našo mlado socialistično domovino, zato jih tudi čaka z odprtimi rokami.

Ob koncu svojega nagovora je tov. Ivan Potrč še enkrat čestital vsem navzočim ob tem šolskem jubileju.

Po krajskem nagovoru Franca Belšaka, poslanca in predsednika Občinskega odbora ZB NOV Ptuj, ter po enominutnem molku v počastitev spomina na padle je odkril Franc Belšak v avli šole spominsko ploščo s sledečim napisom:

ZA TE, MLADINA, SO ŽIVELI, ZA TVOJO LEPSHO BODOČNOST SO DALI SVOJA ŽIVLJENJA UČITELJI TE ŠOLE

POLDKA JURANČIČ, 1902-1942
FRANC SAMEC, 1884-1945
VINKO ŠERONA, 1909-1942

OB 150. OBLETNICI ŠOLE
19. 6. 1960

Tov. Belšak je odkril spominsko ploščo

Triglav film v Pulju

Triglav film iz Ljubljane, ki je lani prejel drugo nagrado za najboljši film leta, poleg tega pa so njegovi filmi dobili prvi nagradi za režijo in glasbo, bo na letošnjem VII. festivalu jugoslovan-

skega igranega filma nastopil z dvema filmoma.

Prvi film — »Akcija« — bo v kratkem končan in ga je po scenariju Marjana Rožanca snemal Jane Kavčič, ki se ga spominjamo

kot režiserja kratkega filma »Slovo Andreja Vitužnika«, enega iz omnibusa »Tri zgodbe«. Drugi »Vohun X 25 poročas«, pa so prav te dni posneli na ljubljanskih ulicah, še prej pa v Zagrebu in v ateljejih Filmservisja v Piranu. S tem filmom se nam bo spet predstavil režiser František Čap, ki je za Triglav film posnel že filme »Vesna«, »Ne čakaj na majo« in »Trenutki odločitve«, s katerimi smo se Slovenci v Ptujju dobro odrezali. Kot je njegova navada, je tudi to pot sam adaptiral za film — zdaj roman Milana Nikoliča.

Tudi v filmu kot v romanu bomo srečali enega izmed borcev naše narodnoosvobodilne borbe, ki pa je v njej sodeloval na poseben način. Stopil je namreč v nemško vohunsko službo na poslaništvu v Zagrebu, v resnici pa je zbiral podatke za svoje ilegalne tovariše. Ker je bil neki njegov sorodnik po poreklu Nemeec, so mu Nemci zaupači, čeprav so ga pozneje še

Prizor iz filma »Špijon X«

MARKOVSKI ŠOLI

Stoletdeseto leto že stojiš, Tako krasna si sredi hiš, Oh, stojiš! — a vendar močičš.

Pa vendar mnogó si jih izučilš, Enkrat, dyakrat — vojno si čutila, Te slabe čase si že pozabila? Dekleta, fantje, tvoji dobri znanci: Ema, Mirko, Sonja, Franci, Spet prišli smo k tebi — mamci. Ema in čista vsa mladina, To je mlada domovina.

Letos mirovne konference se vrste, Enkrat končano bo gorje — Takrat spomin bo le ostal na vse!

Šola, ti sedaj proslavljaš, Obenem se od Zlahtiča poslavljajš, Let dvanajst, teko hitro, Enkrat, da, letos je od tebe vzelo slovo.

PTUJSKI TEDNIK za otroke

Janez, koražen fant s Štajerske

Tokrat naj predstavimo našim malim in odraslim bralcem 13-letnega Janeza Burgerja, učenca 6. razreda osemletke Franca Osojnika v Ptujju, doma z Vičave — Ptuj kot dečka, ki bo na svojstven način izkoristil del počitnic in je v Ptujju znan kot vnet prometnik.

njih. Železničarji so mu že dali ime »strojevodja«. Včasih se je odpeljal z njimi do Kidričevega ali do Pragerskega. Tam so ga predstavili šefinji postaje. Pozneje je bil tudi tam vedno prijazen sprejet. Dobil je ime »placmajster«. Ker se je vozil iz Pragerskega nazaj v Ptuj z motornim vlakom, se je še tam spoznal z osebjem. Pri železničarjih ni več samo »koražen fant s Štajerske«, ampak mal kolega. Vsi mu prigovarjajo, naj je pridno študira, da bo prišel njim za predstojnika...

Ob »tednu prometa« smo dve leti zaporedoma videli Janeza v uniformi čuvaja javnega prometa na ptujških cestnih križiščih. Usmerjal je promet, svaril in opozarjal pešce in kolesarje, ustavljal vozače in dajal prometna znamenja z rokama. Bil je med prvimi pionirji — prometniki v Ptujju, ki so oblekli uniforme in pokazali javnosti, da se morajo na cesti pravilno kretati vsi od najmlajšega do najstarejšega. Nekateri so upoštevali njegova opozorila, drugi pa so se mu posmehovali, se usajali nad njim ali pa so mu celo pobegnili. Kjer ni zalegla beseda pionirja, je interveniral policijski čuvaj javnega prometa...

Na vprašanje, če ga zanima tudi promet na morju in v zraku, je Janez odgovoril: »Že, samo morje je daleč, jaz pa živim v Ptujju! Za zdaj mi je železnica dovolj!« Na vodi je že preživel »krste« in to ne v Dravi, ampak v Studenčnici. Ko je še bil doma na Bregu in še ni hodil v šolo, se mu je zdelo škoda stekleničke, ki mu jo je hotela odnesti Studenčnica, segel je z obrežja po njo, se preveč nagnil in padel v vodo. Plavati ni znal. K sreči je bil v bližini tov. Viktor Tomanič, direktor Ptujške tiskarne, ki je skočil oblečen v Studenčnico ponj in ga rešil. Janez se je takrat dobro napil vode. Plavati pa se še zdaj ni naučil.

Janez je zdaj že »velik«, zato bo prepustil uniformo in te skrbi mlajšim pionirjem, da se še oni izobrazijo in izvezbajo v tej smeri.

Na počitnicah pri stari mami v Polju pri Ljubljani je sklenil Janez že pred letoma poznanstvo z železničarjem — zaporničarjem. Temu se je dopadel koražen nastop »fantiča s Štajerskega«. Pod njegovim vodstvom je smel celo zapirati in odpirati zapornice. Odšel je včasih še na ogleda na lokomotive k prijaznim strojnikom. Nekateri so mu razkazali vse posebnosti lokomotive in smel je pod nadzorstvom prijeti za ročico in pognati lokomotivo sem in tja po premikalnem prostoru. Po vrnitvi v Ptuj je šel na ptujško postajo, se predstavil prometniku in šefu postaje ter prosil, da bi rad spoznal posebnosti signalnih znakov. In pozneje je večkrat žrtvoval svoj prosti čas za razgovore in ogleda na železnici. Tudi s kurjači in strojevodji se je seznanil. Ko je bila prilika, so ga jemali na lokomotivo ob premikanju vagonov. Tako je minila Janezu na železnici marsikatera zelo zanimiva ura. Pod nadzorstvom je bilo celo dovoljeno držati za ročico na lokomotivi ob premika-

Mogoče bo Janez kdaj v počitnicah sklenil kot »koražen fant s Štajerske« poznanstvo s pomorščaki in aviatčarji in se pozanimati tudi za posebnosti prometa na vodi in v zraku. Mogoče bi mu tudi tam pod nadzorstvom dovolili držati za ročico in voditi stroj kot na železnici.

Zdaj bodo zanj nastopile počitnice. V šoli z njim ravno ni bilo težav. Najraje se uči matematike. S spričevalom je zadovoljen, bosta pa tudi oči in mamica, ki ju Janez pridno posnema, saj tudi odhaja v službo.

Na vprašanje, kam bo šel na počitnice, pravi da bo šel zopet za nekaj dni med železničarje, ki ga že čakajo, ker jim je obljubil, da pride zagotovo in takrat jih bo lahko spremljal celo do Kotoriba...

Janez je ob razgovoru povedal nekaj svojih zgodbic. Rekel je, da je na železnici prijetnejše kot na cesti, ker se tej ni treba z nikomer pripraviti.

Pri vseh železničarjih nima sreče. Nekateri se ne zmenijo za že-

ljo mladih prijateljev prometa in pri takih tudi Janez ne poskuša sreče, sicer pa tudi ostalim ni nadežen. »Če dovolijo, sem z njimi, če pa ne, jih ne nadlegujem!« Odrasli mu včasih pravijo, da je za mladeniče, kot je Janez, še dovolj časa, da bodo pokazali svoje veselje in sposobnosti za promet na zemlji, vodi in v zraku.

Vj.

studentska kronika

Letošnje študijsko leto je za ptujške študente zelo plodno tako v študijskem, kakor tudi izven študijskem delu. Predavanja so končana in nastopilo je nezazeleno obdobje izpitov, ki je za nekoga bolj, za drugega manj uspešno. Na splošno pa so ptujski študentje zares dobri. To so dokazali tudi letos, saj so se pri prvih izpitih dobro odrezali in upajo, da se bodo še vnaprej dobro držali.

Zelo delaven je tudi Klub ptujških študentov, ki si je letos dovolil na univerzi svojstven podvig, namreč, da je prvi pristopil k organizaciji študentske delovne brigade, ki bo delala v domačem kraju pri izgradnji vodovoda. Študentje se zahvaljujejo občini, ki je podprla njihov predlog, in upajo v še nadaljnje tesno sodelovanje.

Klub ptujških študentov je organiziral v Ljubljani predavanje »Perspektive gospodarstva v ptujski občini«. Predaval je tov. Purg, ki je v svojem predavanju zelo slikovito in izčrpno razložil razmere v ptujškem gospodarstvu, njegov razvoj in perspektive. Zelo zanimiv je bil tudi pogovor o stipendijah. Ptujška občina namreč stipendira večje število študentov in nekateri bodo že kmalu prišli na svoja delovna mesta.

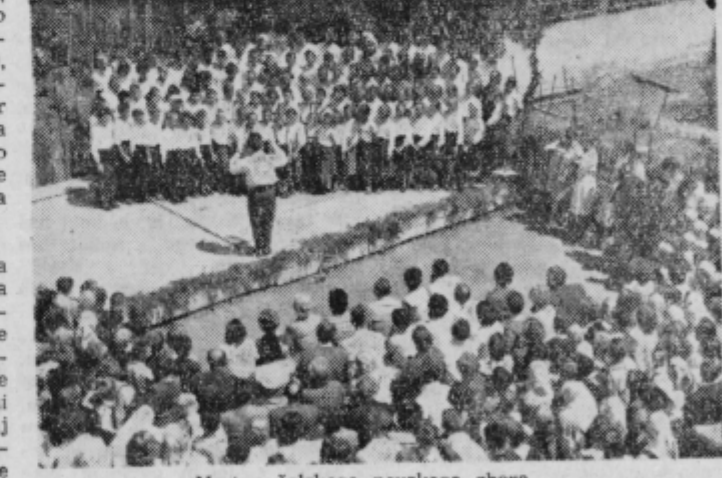
Zelo prijetna sta bila tudi dva izleta na Krvavec, ki jih je za svoje člane organiziral Klub ptujških študentov. Prijavilo se je precej članov, ki so se z avtobusom peljali do vzpenjače in se nato z njo potegnili na zasneženi Krvavec, kjer so preživeli nekaj zelo prijetnih uric. Klub ptujških študentov tudi v bodoče ne namerava zapostavljati kulturno-zabavnega življenja in namerava organizirati za svoje najdelavnejše člane prijetne izlete in taborjenja.

Lunine spremembe in vremenska napoved

za čas od 24. junija do 1. julija 1960

Maj dne 24. junija 1960 ob 4.27. 26. junija je pričakovati kratko poslabšanje vremena, nato pa lepo in vroče.

trebni so nam mnogi učitelji, profesorji, tehniki, inženirji, zdravniki in drugi izobraženi ljudje, skratka ljudje, ki bodo v industriji in na vseh ostalih področjih našega gospodarstva in družbene ustvarjalnosti obvladovali naloge proizvodnje in vzdrževali lep, tovariški odnos do sočlanov kolektiva. S skup-

Nastop šolskega pevskega zbora

Solsko akademijo na šolskem dvorišču, razstavo v dveh razredih in popoldansko predstavo »Mrtvega kurenta« ob navzočnosti avtorja Mihe Remca, je videla večina navzočih, ki so se o vsem zelo pohvalno izrazili, saj je bilo vse prikazano odraz nenehnega skupnega prizadevanja in društev. Markovci so dvignili zastavo kulturnega dela in jo nesejo dalje, da bi z delom dosegli še višjo kulturno stopnjo kraja in celotnega šolskega okolišča, in odpirajo mladini z izobraževanjem na široko vrata — v poklice in življenje.

Po celotnem sporedu in svečanem kosilu ter po predstavi »Mrtvi kurent« so obsedeli pri mizah in v šolskih razredih ter zunaj pred prosvetnim domom skupine znancev in prijateljev od blizu in daleč in so se ob skupnem kulturnem prazniku prav lepo razveselile ter razvedrile. V razredu se je v imenu navzočih in odsotnih vaščanov

PRI MATEMATIKI

— Ta naloga je tako lahka, da rezultat lahko kar prebereš.

— Prosim gospod profesor, je to mišljeno v knjigi ali pri sedcu?

J. V.

Za vsakogar nekaj zanimivega

Prvak med izumitelji

Nekega nevdržno vročega juljskega dne leta 1877 je vstopil v Edisonov laboratorij v Melow parku v New Yorku izumitelj prvi mehanik John Cruesi s čudno naprav v rokah. Postavil jo je pred Edisona in ga vprašal:

— Mojster, povejte mi, prosim vas, čemu bo rabil tale stroj? Res ne vem.

Edison se je razveselil zunanje-ga videza stroja in se je ob vprašanju svojega mehanika napravil skrivnostnega:

— Ta stroj govori, John Cruesi! Cruesi je doživel pri Edisonu že mnogo presepečenj, tokrat pa ni vedel reči ničesar. Za hip je celo pomislil, da se je morda izumitelj zmešalo.

Edison je vzel listič staniola, ga ovil okrog cilindra preprostega stroja, na tanko membrano je pritrtil iglo in jo naslonil na staniol. Potem je prijel za ročko, s katero je cilindar obračal:

— Poglejte sedaj, John Cruesi! Edison je približal usta odprtini lička, ki je bil povezan z membrano, obrnil je ročko in začel recitirati stih neke otroške pesmi.

Potem je položil iglo v prvotni položaj in glasno vzkliznil:

— Sedaj poslušajte, John Cruesi!

Obrnil je valj, iz lička pa se je zasilil njegov glas, ki je ponavljal stih otroške pesmi.

— Stroji govori, je dejal mehanik in od začudenja odprl usta.

»Stroj, ki govori« — fonograf je s fantastično hitrostjo osvajal svet. Dom iznajditelja iz Melow parka je postal zanimiv za tisoče radovednežev iz vseh krajev zemeljske oble.

Pripoveduje se, da je nekega dne prispel v New York cerkveni dostojanstvenik, ki ga je poslal papež, da si ogleda nespodobno napravo, ki si je prisvajala posebno prednost, s katero je Vsemogočni povzdignil ljudi nad živalskim svetom. Edison se nikakor ni želel zamertiti vplivnim klerikalnim krogom. Zato je počasi recitiral v fonograf nekakšno molitev. Ko je začuden pop slišal, kako prihajajo iz aparata bogu vsečne besede, ni mogel storiti nič drugega, kot blagosloviti skrivnostno pobožno napravo.

Edison pa je hitro pozabil na »stroj, ki govori«. Spet se je podnevil in ponoči zapiral v svoj laboratorij. Njegovi številni sodelavci so vedeli, da jih bo mojster kmalu spet presenetil in da jim bo zadal nove naloge. Edison je medtem proučeval rezultate, dosežene na področju električne razsvetljave. Veliki iznajditelj se je odločil, da ustvari poceni in rentabilno električno žarnico.

Edisonova odločitev je bila posledica nenavadnega sprejema pri izumiteljevemu prijatelju Williamu Wallaceu, ki se je v svojem prostem času ukvarjal z izumi.

— Pokazal vam bom nekaj stvari, ki so po mojem mišljenju vredne pozornosti, je Wallace dejal svojim gostom. Najprej jim je razkazal dinamo in nekatere druge električne aparate.

Nato je dejal:

— Sedaj vam bom pokazal nekaj, kar je še posebno zanimivo. Pokazal vam bom žarnico z oglednimi palčami.

Gostitelj je spojil dvoje žic in pred očmi gostov je z rumenim sijajem zagorela nekakšna žarnica.

Ulice New Yorka so bile takrat že razsvetljene z obločnicami. — Kaj mislite, prijatelj Edison, ali bi se ne splačalo s tem nekoliko pozabavati? Ali morda ne mislite, da bi lahko takšna naprava razsvetljevala tudi majhne prostore? Ne bila bi tako nevarna kot plinska luč niti tako zelo draga in ne smrdela bi kot petrolejka.

Edison se ni mogel nagledati žarnice, ki je gorela vsega nekaj minut.

Od te večerje je minilo več kot leto dni. Edison je pazljivo proučeval vso literaturo o poskusih, kako električno energijo izkoristiti za razsvetljevanje zaprtih prostorov. Zelo hitro je spoznal, da obločnica ne pripada bodočnosti.

— V moji žarnici mora biti vakuum in vlakno z veliko močjo upora pri majhni zračni površini, je nekoč dejal svojim sodelavcem.

— Prosim vas, da proučite različne materiale: od oglenega lističa do vseh kovin.

Po dvajset ur na dan so delali. Edison in njegovi sodelavci v laboratorijih in delavnicah. Sodelavci so proučevali najrazličnejše materiale, iz katerih bi se lahko napravila nitka, ki bi jo lahko pritrtili v stekleno hruško. Iznajditelj, prepričan v uspeh, pa je v ustvarjalni mrzlici skiciral sistem električne razsvetljave, zelo podobne sistemu, ki ga uporabljamo še danes.

Po dvajset ur na dan so delali. Edison in njegovi sodelavci v laboratorijih in delavnicah. Sodelavci so proučevali najrazličnejše materiale, iz katerih bi se lahko napravila nitka, ki bi jo lahko pritrtili v stekleno hruško. Iznajditelj, prepričan v uspeh, pa je v ustvarjalni mrzlici skiciral sistem električne razsvetljave, zelo podobne sistemu, ki ga uporabljamo še danes.

Po dvajset ur na dan so delali. Edison in njegovi sodelavci v laboratorijih in delavnicah. Sodelavci so proučevali najrazličnejše materiale, iz katerih bi se lahko napravila nitka, ki bi jo lahko pritrtili v stekleno hruško. Iznajditelj, prepričan v uspeh, pa je v ustvarjalni mrzlici skiciral sistem električne razsvetljave, zelo podobne sistemu, ki ga uporabljamo še danes.

Po dvajset ur na dan so delali. Edison in njegovi sodelavci v laboratorijih in delavnicah. Sodelavci so proučevali najrazličnejše materiale, iz katerih bi se lahko napravila nitka, ki bi jo lahko pritrtili v stekleno hruško. Iznajditelj, prepričan v uspeh, pa je v ustvarjalni mrzlici skiciral sistem električne razsvetljave, zelo podobne sistemu, ki ga uporabljamo še danes.

Po dvajset ur na dan so delali. Edison in njegovi sodelavci v laboratorijih in delavnicah. Sodelavci so proučevali najrazličnejše materiale, iz katerih bi se lahko napravila nitka, ki bi jo lahko pritrtili v stekleno hruško. Iznajditelj, prepričan v uspeh, pa je v ustvarjalni mrzlici skiciral sistem električne razsvetljave, zelo podobne sistemu, ki ga uporabljamo še danes.

Po dvajset ur na dan so delali. Edison in njegovi sodelavci v laboratorijih in delavnicah. Sodelavci so proučevali najrazličnejše materiale, iz katerih bi se lahko napravila nitka, ki bi jo lahko pritrtili v stekleno hruško. Iznajditelj, prepričan v uspeh, pa je v ustvarjalni mrzlici skiciral sistem električne razsvetljave, zelo podobne sistemu, ki ga uporabljamo še danes.

Po dvajset ur na dan so delali. Edison in njegovi sodelavci v laboratorijih in delavnicah. Sodelavci so proučevali najrazličnejše materiale, iz katerih bi se lahko napravila nitka, ki bi jo lahko pritrtili v stekleno hruško. Iznajditelj, prepričan v uspeh, pa je v ustvarjalni mrzlici skiciral sistem električne razsvetljave, zelo podobne sistemu, ki ga uporabljamo še danes.

Po dvajset ur na dan so delali. Edison in njegovi sodelavci v laboratorijih in delavnicah. Sodelavci so proučevali najrazličnejše materiale, iz katerih bi se lahko napravila nitka, ki bi jo lahko pritrtili v stekleno hruško. Iznajditelj, prepričan v uspeh, pa je v ustvarjalni mrzlici skiciral sistem električne razsvetljave, zelo podobne sistemu, ki ga uporabljamo še danes.

Po dvajset ur na dan so delali. Edison in njegovi sodelavci v laboratorijih in delavnicah. Sodelavci so proučevali najrazličnejše materiale, iz katerih bi se lahko napravila nitka, ki bi jo lahko pritrtili v stekleno hruško. Iznajditelj, prepričan v uspeh, pa je v ustvarjalni mrzlici skiciral sistem električne razsvetljave, zelo podobne sistemu, ki ga uporabljamo še danes.

Po dvajset ur na dan so delali. Edison in njegovi sodelavci v laboratorijih in delavnicah. Sodelavci so proučevali najrazličnejše materiale, iz katerih bi se lahko napravila nitka, ki bi jo lahko pritrtili v stekleno hruško. Iznajditelj, prepričan v uspeh, pa je v ustvarjalni mrzlici skiciral sistem električne razsvetljave, zelo podobne sistemu, ki ga uporabljamo še danes.

Po dvajset ur na dan so delali. Edison in njegovi sodelavci v laboratorijih in delavnicah. Sodelavci so proučevali najrazličnejše materiale, iz katerih bi se lahko napravila nitka, ki bi jo lahko pritrtili v stekleno hruško. Iznajditelj, prepričan v uspeh, pa je v ustvarjalni mrzlici skiciral sistem električne razsvetljave, zelo podobne sistemu, ki ga uporabljamo še danes.

Po dvajset ur na dan so delali. Edison in njegovi sodelavci v laboratorijih in delavnicah. Sodelavci so proučevali najrazličnejše materiale, iz katerih bi se lahko napravila nitka, ki bi jo lahko pritrtili v stekleno hruško. Iznajditelj, prepričan v uspeh, pa je v ustvarjalni mrzlici skiciral sistem električne razsvetljave, zelo podobne sistemu, ki ga uporabljamo še danes.

Po dvajset ur na dan so delali. Edison in njegovi sodelavci v laboratorijih in delavnicah. Sodelavci so proučevali najrazličnejše materiale, iz katerih bi se lahko napravila nitka, ki bi jo lahko pritrtili v stekleno hruško. Iznajditelj, prepričan v uspeh, pa je v ustvarjalni mrzlici skiciral sistem električne razsvetljave, zelo podobne sistemu, ki ga uporabljamo še danes.

Po dvajset ur na dan so delali. Edison in njegovi sodelavci v laboratorijih in delavnicah. Sodelavci so proučevali najrazličnejše materiale, iz katerih bi se lahko napravila nitka, ki bi jo lahko pritrtili v stekleno hruško. Iznajditelj, prepričan v uspeh, pa je v ustvarjalni mrzlici skiciral sistem električne razsvetljave, zelo podobne sistemu, ki ga uporabljamo še danes.

Po dvajset ur na dan so delali. Edison in njegovi sodelavci v laboratorijih in delavnicah. Sodelavci so proučevali najrazličnejše materiale, iz katerih bi se lahko napravila nitka, ki bi jo lahko pritrtili v stekleno hruško. Iznajditelj, prepričan v uspeh, pa je v ustvarjalni mrzlici skiciral sistem električne razsvetljave, zelo podobne sistemu, ki ga uporabljamo še danes.

Po dvajset ur na dan so delali. Edison in njegovi sodelavci v laboratorijih in delavnicah. Sodelavci so proučevali najrazličnejše materiale, iz katerih bi se lahko napravila nitka, ki bi jo lahko pritrtili v stekleno hruško. Iznajditelj, prepričan v uspeh, pa je v ustvarjalni mrzlici skiciral sistem električne razsvetljave, zelo podobne sistemu, ki ga uporabljamo še danes.

Po dvajset ur na dan so delali. Edison in njegovi sodelavci v laboratorijih in delavnicah. Sodelavci so proučevali najrazličnejše materiale, iz katerih bi se lahko napravila nitka, ki bi jo lahko pritrtili v stekleno hruško. Iznajditelj, prepričan v uspeh, pa je v ustvarjalni mrzlici skiciral sistem električne razsvetljave, zelo podobne sistemu, ki ga uporabljamo še danes.

Po dvajset ur na dan so delali. Edison in njegovi sodelavci v laboratorijih in delavnicah. Sodelavci so proučevali najrazličnejše materiale, iz katerih bi se lahko napravila nitka, ki bi jo lahko pritrtili v stekleno hruško. Iznajditelj, prepričan v uspeh, pa je v ustvarjalni mrzlici skiciral sistem električne razsvetljave, zelo podobne sistemu, ki ga uporabljamo še danes.

Po dvajset ur na dan so delali. Edison in njegovi sodelavci v laboratorijih in delavnicah. Sodelavci so proučevali najrazličnejše materiale, iz katerih bi se lahko napravila nitka, ki bi jo lahko pritrtili v stekleno hruško. Iznajditelj, prepričan v uspeh, pa je v ustvarjalni mrzlici skiciral sistem električne razsvetljave, zelo podobne sistemu, ki ga uporabljamo še danes.

Po dvajset ur na dan so delali. Edison in njegovi sodelavci v laboratorijih in delavnicah. Sodelavci so proučevali najrazličnejše materiale, iz katerih bi se lahko napravila nitka, ki bi jo lahko pritrtili v stekleno hruško. Iznajditelj, prepričan v uspeh, pa je v ustvarjalni mrzlici skiciral sistem električne razsvetljave, zelo podobne sistemu, ki ga uporabljamo še danes.

Po dvajset ur na dan so delali. Edison in njegovi sodelavci v laboratorijih in delavnicah. Sodelavci so proučevali najrazličnejše materiale, iz katerih bi se lahko napravila nitka, ki bi jo lahko pritrtili v stekleno hruško. Iznajditelj, prepričan v uspeh, pa je v ustvarjalni mrzlici skiciral sistem električne razsvetljave, zelo podobne sistemu, ki ga uporabljamo še danes.

Po dvajset ur na dan so delali. Edison in njegovi sodelavci v laboratorijih in delavnicah. Sodelavci so proučevali najrazličnejše materiale, iz katerih bi se lahko napravila nitka, ki bi jo lahko pritrtili v stekleno hruško. Iznajditelj, prepričan v uspeh, pa je v ustvarjalni mrzlici skiciral sistem električne razsvetljave, zelo podobne sistemu, ki ga uporabljamo še danes.

Po dvajset ur na dan so delali. Edison in njegovi sodelavci v laboratorijih in delavnicah. Sodelavci so proučevali najrazličnejše materiale, iz katerih bi se lahko napravila nitka, ki bi jo lahko pritrtili v stekleno hruško. Iznajditelj, prepričan v uspeh, pa je v ustvarjalni mrzlici skiciral sistem električne razsvetljave, zelo podobne sistemu, ki ga uporabljamo še danes.

Po dvajset ur na dan so delali. Edison in njegovi sodelavci v laboratorijih in delavnicah. Sodelavci so proučevali najrazličnejše materiale, iz katerih bi se lahko napravila nitka, ki bi jo lahko pritrtili v stekleno hruško. Iznajditelj, prepričan v uspeh, pa je v ustvarjalni mrzlici skiciral sistem električne razsvetljave, zelo podobne sistemu, ki ga uporabljamo še danes.

Bombaž, svilo, papir, oglje in na stotine drugih snovi so kemiki v laboratorijih obdelovali z najrazličnejšimi kislinami. S kovinskimi nitkami je bilo napravljenih več kot 1600 poskusov. Delo pa je šlo počasi od rok. Žarnice so zasvetile, pa tudi hitro ugasnile.

Končno je bila v mesecu oktobru 1879 izdelana žarnica s poglobljenim končkom bombaža in v vakuumu, ki je obsegal milijonski del atmosferskega pritiska v stekleni hruški.

Obkoljen s sodelavci je Edison pritrtil žarnico v grlo in vključil tok. Žarnica je zasvetila. Nekaj minut so se prestopali okrog nje v nervoznem pričakovanju. Ali bo tudi ta žarnica pregorela? Minute so potekale, sodelavci pa so postajali vse bolj umirjeni. Žarnica je svetila z lepo belo svetlobo.

Ljudje, utrujeni od večmesečnega neprekinjenega dela, so posedli okrog. Še nekaj ur prej so gojili eno samo željo: sestiti na stol, na klopi, na tla in tam zaspati. Sedaj pa nihče ni več mislil na spanje. Z Edisonom v sredini so sedeli nepremično kot fanatični verniki v neskončni molitvi.

Žarnica je gorela petinštirideset ur.

— Uspeli smo! je dejal Edison, ko je nazadnje ugasnila. — Ko lahko že takale pogasna primitivna žarnica gori petinštirideset ur, bomo izdelali tudi takšno, ki bo gorela desetkrat in dvajsetkrat dalje... Zaslužili pa smo si nekaj počitnic. Sedaj vsi spat... Danes ne bomo nič več delali...

— Uspeli smo! je dejal Edison, ko je nazadnje ugasnila. — Ko lahko že takale pogasna primitivna žarnica gori petinštirideset ur, bomo izdelali tudi takšno, ki bo gorela desetkrat in dvajsetkrat dalje... Zaslužili pa smo si nekaj počitnic. Sedaj vsi spat... Danes ne bomo nič več delali...

— Uspeli smo! je dejal Edison, ko je nazadnje ugasnila. — Ko lahko že takale pogasna primitivna žarnica gori petinštirideset ur, bomo izdelali tudi takšno, ki bo gorela desetkrat in dvajsetkrat dalje... Zaslužili pa smo si nekaj počitnic. Sedaj vsi spat... Danes ne bomo nič več delali...

— Uspeli smo! je dejal Edison, ko je nazadnje ugasnila. — Ko lahko že takale pogasna primitivna žarnica gori petinštirideset ur, bomo izdelali tudi takšno, ki bo gorela desetkrat in dvajsetkrat dalje... Zaslužili pa smo si nekaj počitnic. Sedaj vsi spat... Danes ne bomo nič več delali...

— Uspeli smo! je dejal Edison, ko je nazadnje ugasnila. — Ko lahko že takale pogasna primitivna žarnica gori petinštirideset ur, bomo izdelali tudi takšno, ki bo gorela desetkrat in dvajsetkrat dalje... Zaslužili pa smo si nekaj počitnic. Sedaj vsi spat... Danes ne bomo nič več delali...

— Uspeli smo! je dejal Edison, ko je nazadnje ugasnila. — Ko lahko že takale pogasna primitivna žarnica gori petinštirideset ur, bomo izdelali tudi takšno, ki bo gorela desetkrat in dvajsetkrat dalje... Zaslužili pa smo si nekaj počitnic. Sedaj vsi spat... Danes ne bomo nič več delali...

— Uspeli smo! je dejal Edison, ko je nazadnje ugasnila. — Ko lahko že takale pogasna primitivna žarnica gori petinštirideset ur, bomo izdelali tudi takšno, ki bo gorela desetkrat in dvajsetkrat dalje... Zaslužili pa smo si nekaj počitnic. Sedaj vsi spat... Danes ne bomo nič več delali...

— Uspeli smo! je dejal Edison, ko je nazadnje ugasnila. — Ko lahko že takale pogasna primitivna žarnica gori petinštirideset ur, bomo izdelali tudi takšno, ki bo gorela desetkrat in dvajsetkrat dalje... Zaslužili pa smo si nekaj počitnic. Sedaj vsi spat... Danes ne bomo nič več delali...

— Uspeli smo! je dejal Edison, ko je nazadnje ugasnila. — Ko lahko že takale pogasna primitivna žarnica gori petinštirideset ur, bomo izdelali tudi takšno, ki bo gorela desetkrat in dvajsetkrat dalje... Zaslužili pa smo si nekaj počitnic. Sedaj vsi spat... Danes ne bomo nič več delali...

— Uspeli smo! je dejal Edison, ko je nazadnje ugasnila. — Ko lahko že takale pogasna primitivna žarnica gori petinštirideset ur, bomo izdelali tudi takšno, ki bo gorela desetkrat in dvajsetkrat dalje... Zaslužili pa smo si nekaj počitnic. Sedaj vsi spat... Danes ne bomo nič več delali...

— Uspeli smo! je dejal Edison, ko je nazadnje ugasnila. — Ko lahko že takale pogasna primitivna žarnica gori petinštirideset ur, bomo izdelali tudi takšno, ki bo gorela desetkrat in dvajsetkrat dalje... Zaslužili pa smo si nekaj počitnic. Sedaj vsi spat... Danes ne bomo nič več delali...

— Uspeli smo! je dejal Edison, ko je nazadnje ugasnila. — Ko lahko že takale pogasna primitivna žarnica gori petinštirideset ur, bomo izdelali tudi takšno, ki bo gorela desetkrat in dvajsetkrat dalje... Zaslužili pa smo si nekaj počitnic. Sedaj vsi spat... Danes ne bomo nič več delali...

— Uspeli smo! je dejal Edison, ko je nazadnje ugasnila. — Ko lahko že takale pogasna primitivna žarnica gori petinštirideset ur, bomo izdelali tudi takšno, ki bo gorela desetkrat in dvajsetkrat dalje... Zaslužili pa smo si nekaj počitnic. Sedaj vsi spat... Danes ne bomo nič več delali...

— Uspeli smo! je dejal Edison, ko je nazadnje ugasnila. — Ko lahko že takale pogasna primitivna žarnica gori petinštirideset ur, bomo izdelali tudi takšno, ki bo gorela desetkrat in dvajsetkrat dalje... Zaslužili pa smo si nekaj počitnic. Sedaj vsi spat... Danes ne bomo nič več delali...

— Uspeli smo! je dejal Edison, ko je nazadnje ugasnila. — Ko lahko že takale pogasna primitivna žarnica gori petinštirideset ur, bomo izdelali tudi takšno, ki bo gorela desetkrat in dvajsetkrat dalje... Zaslužili pa smo si nekaj počitnic. Sedaj vsi spat... Danes ne bomo nič več delali...

— Uspeli smo! je dejal Edison, ko je nazadnje ugasnila. — Ko lahko že takale pogasna primitivna žarnica gori petinštirideset ur, bomo izdelali tudi takšno, ki bo gorela desetkrat in dvajsetkrat dalje... Zaslužili pa smo si nekaj počitnic. Sedaj vsi spat... Danes ne bomo nič več delali...

— Uspeli smo! je dejal Edison, ko je nazadnje ugasnila. — Ko lahko že takale pogasna primitivna žarnica gori petinštirideset ur, bomo izdelali tudi takšno, ki bo gorela desetkrat in dvajsetkrat dalje... Zaslužili pa smo si nekaj počitnic. Sedaj vsi spat... Danes ne bomo nič več delali...

— Uspeli smo! je dejal Edison, ko je nazadnje ugasnila. — Ko lahko že takale pogasna primitivna žarnica gori petinštirideset ur, bomo izdelali tudi takšno, ki bo gorela desetkrat in dvajsetkrat dalje... Zaslužili pa smo si nekaj počitnic. Sedaj vsi spat... Danes ne bomo nič več delali...

— Uspeli smo! je dejal Edison, ko je nazadnje ugasnila. — Ko lahko že takale pogasna primitivna žarnica gori petinštirideset ur, bomo izdelali tudi takšno, ki bo gorela desetkrat in dvajsetkrat dalje... Zaslužili pa smo si nekaj počitnic. Sedaj vsi spat... Danes ne bomo nič več delali...

— Uspeli smo! je dejal Edison, ko je nazadnje ugasnila. — Ko lahko že takale pogasna primitivna žarnica gori petinštirideset ur, bomo izdelali tudi takšno, ki bo gorela desetkrat in dvajsetkrat dalje... Zaslužili pa smo si nekaj počitnic. Sedaj vsi spat... Danes ne bomo nič več delali...

— Uspeli smo! je dejal Edison, ko je nazadnje ugasnila. — Ko lahko že takale pogasna primitivna žarnica gori petinštirideset ur, bomo izdelali tudi takšno, ki bo gorela desetkrat in dvajsetkrat dalje... Zaslužili pa smo si nekaj počitnic. Sedaj vsi spat... Danes ne bomo nič več delali...

— Uspeli smo! je dejal Edison, ko je nazadnje ugasnila. — Ko lahko že takale pogasna primitivna žarnica gori petinštirideset ur, bomo izdelali tudi takšno, ki bo gorela desetkrat in dvajsetkrat dalje... Zaslužili pa smo si nekaj počitnic. Sedaj vsi spat... Danes ne bomo nič več delali...

— Uspeli smo! je dejal Edison, ko je nazadnje ugasnila. — Ko lahko že takale pogasna primitivna žarnica gori petinštirideset ur, bomo izdelali tudi takšno, ki bo gorela desetkrat in dvajsetkrat dalje... Zaslužili pa smo si nekaj počitnic. Sedaj vsi spat... Danes ne bomo nič več delali...

— Uspeli smo! je dejal Edison, ko je nazadnje ugasnila. — Ko lahko že takale pogasna primitivna žarnica gori petinštirideset ur, bomo izdelali tudi takšno, ki bo gorela desetkrat in dvajsetkrat dalje... Zaslužili pa smo si nekaj počitnic. Sedaj vsi spat... Danes ne bomo nič več delali...

Na sam božič leta 1879 se je v New Yorku raznesla vest, da je izumitelj iz Melow parka ustvaril nov čudež. Tisoče in tisoče meščanov je vsak večer oblegalo Edisonove delavnice, laboratorije in njegov dom in se čudilo stotinam žarnic, ki so razsvetljevale okolico z žic, napetih med drevesi. Te žarnice so imele nitke iz poglobljene papirja, debelega 1/16 milimetra.

Za novo leto 1880 je Edison razsvetlil tudi bližnjo okolico Melow parka. »Čeprav je to popolnoma nemogoče, je vendar res, da se Edisonov svetloba proizvaja v zelo majhnem končku papirja, ki ga lahko odpihnete z dihom... Svetloba brez plamena in brez nevarnosti... Niso potrebne vžigalice... Svetloba, ki ne greje, ne kvari zraka in ne trepeta... Ta svetloba se po izumiteljevi izjavi lahko proizvaja tudi ceneje od najcenejšega petroleja.« Tako so pisali časniki.

Edison pa se ni zadovoljil z iznajdbo žarnice. Pomen njegovega dela je v tem, da je v genialno spretnostjo razvil praktičen in preprost sistem prodaje in izkoriščanja električne energije za razsvetljavo.

»Medtem ko smo nadaljevali eksperimentiranje, sem se ukvarjal z izdelavo posameznih delov mojega sistema. Nobenega predhodnika nismo imeli in posameznih delov nismo imeli in posamezne dele je bilo treba šele izumiti: dinamo-stroje, regulatorje... in še celo vrsto drugih delov vse do izolacijskega traku. Edini del, ki je prišel v poštev in smo ga lahko že kupili, je bila bakrena žica, ki pa se ni dala zadosti izolirati.« Tako je Edison pisal v svojih spominih.

— Uspeli smo! je dejal Edison, ko je nazadnje ugasnila. — Ko lahko že takale pogasna primitivna žarnica gori petinštirideset ur, bomo izdelali tudi takšno, ki bo gorela desetkrat in dvajsetkrat dalje... Zaslužili pa smo si nekaj počitnic. Sedaj vsi spat... Danes ne bomo nič več delali...

— Uspeli smo! je dejal Edison, ko je nazadnje ugasnila. — Ko lahko že takale pogasna primitivna žarnica gori petinštirideset ur, bomo izdelali tudi takšno, ki bo gorela desetkrat in dvajsetkrat dalje... Zaslužili pa smo si nekaj počitnic. Sedaj vsi spat... Danes ne bomo nič več delali...

— Uspeli smo! je dejal Edison, ko je nazadnje ugasnila. — Ko lahko že takale pogasna primitivna žarnica gori petinštirideset ur, bomo izdelali tudi takšno, ki bo gorela desetkrat in dvajsetkrat dalje... Zaslužili pa smo si nekaj počitnic. Sedaj vsi spat... Danes ne bomo nič več delali...

— Uspeli smo! je dejal Edison, ko je nazadnje ugasnila. — Ko lahko že takale pogasna primitivna žarnica gori petinštirideset ur, bomo izdelali tudi takšno, ki bo gorela desetkrat in dvajsetkrat dalje... Zaslužili pa smo si nekaj počitnic. Sedaj vsi spat... Danes ne bomo nič več delali...

— Uspeli smo! je dejal Edison, ko je nazadnje ugasnila. — Ko lahko že takale pogasna primitivna žarnica gori petinštirideset ur, bomo izdelali tudi takšno, ki bo gorela desetkrat in dvajsetkrat dalje... Zaslužili pa smo si nekaj počitnic. Sedaj vsi spat... Danes ne bomo nič več delali...

— Uspeli smo! je dejal Edison, ko je nazadnje ugasnila. — Ko lahko že takale pogasna primitivna žarnica gori petinštirideset ur, bomo izdelali tudi takšno, ki bo gorela desetkrat in dvajsetkrat dalje... Zaslužili pa smo si nekaj počitnic. Sedaj vsi spat... Danes ne bomo nič več delali...

— Uspeli smo! je dejal Edison, ko je nazadnje ugasnila. — Ko lahko že takale pogasna primitivna žarnica gori petinštirideset ur, bomo izdelali tudi takšno, ki bo gorela desetkrat in dvajsetkrat dalje... Zaslužili pa smo si nekaj počitnic. Sedaj vsi spat... Danes ne bomo nič več delali...

— Uspeli smo! je dejal Edison, ko je nazadnje ugasnila. — Ko lahko že takale pogasna primitivna žarnica gori petinštirideset ur, bomo izdelali tudi takšno, ki bo gorela desetkrat in dvajsetkrat dalje... Zaslužili pa smo si nekaj počitnic. Sedaj vsi spat... Danes ne bomo nič več delali...

— Uspeli smo! je dejal Edison, ko je nazadnje ugasnila. — Ko lahko že takale pogasna primitivna žarnica gori petinštirideset ur, bomo izdelali tudi takšno, ki bo gorela desetkrat in dvajsetkrat dalje... Zaslužili pa smo si nekaj počitnic. Sedaj vsi spat... Danes ne bomo nič več delali...

— Uspeli smo! je dejal Edison, ko je nazadnje ugasnila. — Ko lahko že takale pogasna primitivna žarnica gori petinštirideset ur, bomo izdelali tudi takšno, ki bo gorela desetkrat in dvajsetkrat dalje... Zaslužili pa smo si nekaj počitnic. Sedaj vsi spat... Danes ne bomo nič več delali...

— Uspeli smo! je dejal Edison, ko je nazadnje ugasnila. — Ko lahko že takale pogasna primitivna žarnica gori petinštirideset ur, bomo izdelali tudi takšno, ki bo gorela desetkrat in dvajsetkrat dalje... Zaslužili pa smo si nekaj počitnic. Sedaj vsi spat... Danes ne bomo nič več delali...

— Uspeli smo! je dejal Edison, ko je nazadnje ugasnila. — Ko lahko že takale pogasna primitivna žarnica gori petinštirideset ur, bomo izdelali tudi takšno, ki bo gorela desetkrat in dvajsetkrat dalje... Zaslužili pa smo si nekaj počitnic. Sedaj vsi spat... Danes ne bomo nič več delali...

— Uspeli smo! je dejal Edison, ko je nazadnje ugasnila. — Ko lahko že takale pogasna primitivna žarnica gori petinštirideset ur, bomo izdelali tudi takšno, ki bo gorela desetkrat in dvajsetkrat dalje... Zaslužili pa smo si nekaj počitnic. Sedaj vsi spat... Danes ne bomo nič več delali...

— Uspeli smo! je dejal Edison, ko je nazadnje ugasnila. — Ko lahko že takale pogasna primitivna žarnica gori petinštirideset ur, bomo izdelali tudi takšno, ki bo gorela desetkrat in dvajsetkrat dalje... Zaslužili pa smo si nekaj počitnic. Sedaj vsi spat... Danes ne bomo nič več delali...

— Uspeli smo! je dejal Edison, ko je nazadnje ugasnila. — Ko lahko že takale pogasna primitivna žarnica gori petinštirideset ur, bomo izdelali tudi takšno, ki bo gorela desetkrat in dvajsetkrat dalje... Zaslužili pa smo si nekaj počitnic. Sedaj vsi spat... Danes ne bomo nič več delali...

— Uspeli smo!

PTUJSKI TEDNIK

Eichmann pred Varnostnim svetom

Otroke židovskih družin so vodili na morišče

Argentina poslala Varnostnemu svetu je rečeno, da je bila kršena suverenost Argentine zaradi nedovoljene in tajne otmice Eichmanna iz Argentine v Izrael. Ta postopek, je rečeno v pismu, je ustvaril atmosfero negotovosti in

nezaupanja, kar je nezdržljivo z naporom za ohranitev miru v svetu.

Argentina se sklicuje na Ustavno listino, kjer je rečeno, da Varnostni svet lahko preišče vsak spor ali situacijo, da bi se ugotovilo, ali njegovo nadaljnje trajanje lahko ogrozi mednarodni mir in varnost.

Argentinski veleposlanik je izjavil, da se je Argentina obrnila na Varnostni svet, ker ni uspela doseči zadovoljive rešitve v pogajanjih z Izraelom. Čas, ki ga je določila Argentina in v katerem bi naj bil vrnjen Eichmann na njeno ozemlje, je minil brez uradnega odgovora Izraela, izjav njegovih predstavnikov pa jasno izhaja, da Eichmanna ne bodo vrnili. Veleposlanik je rekel, da v celoti razume razloge, zaradi katerih Izrael želi soditi Eichmannu, ki ga smatrajo za odgovornega za uničenje šest milijonov Židov.

Po predvidevanju nekaterih kronov Varnosti svet ne bo kljub zahtevi Argentine konkretno razpravljala o »slučaju« Eichmann, temveč se bo omejila na splošno priporočilo članicam OZN. Smatrajo namreč, da uraditev nacističnega zločinca Eichmanna še ne predstavlja nikakšne nevarnosti za svetovni mir, pač pa da bo ravno dejstvo, da bo Eichmann končno dobil pravično kazen za svoje zločine, pomirjevalno vplivalo v svetu.

Naše zdravje

Poletje, ki smo ga letos še posebno težko pričakovali, je tu. Pred nami so dnevi kopanja in sončenja. Izkoristimo jih in za proste ure, ki jih bomo preživele v prirodi, nam ne sme biti žal. Zdravilna moč sonca je našemu telesu nujno potrebna.

Pod vplivom ultravijoličnih žarkov se tvori v telesu vitamin D, ki je nadvse važno obrambno sredstvo proti rahitisu in tuberkulozi. Ti žarki povečujejo odpornost telesa do nalezljivih in nekaterih drugih bolezni ter uničujejo številne bacile v koži in na njej. Če je koža izpostavljena soncu, potemni. Ultravijoletni žarki osušijo tudi mastno polt ter pospešijo luščenje in nastajanje rožene ščitne plasti kože. Da bomo ta narodni dar sonca čimbolje izkoristile, moramo vedeti nekaj osnovnih navodil.

Ne sicer zaradi tega, ker smo bliže soncu, pač pa zato, ker smo nad atmosferskimi sloji prahu in vlage, ki sončne žarke filtrirajo in jih na ta način oslabijo.

Znaki nevarnosti, ki nas opozorijo, da se moramo umakniti na hladnejši prostor, so: glavobol, visoka telesna temperatura, občutek izčrpanosti, krči v nogah in želodcu. Če se pri sončenju pojavi katerikoli od teh simptomov, stopimo takoj v senco in popijmo nekaj požirkov slane vode.

Kadar se slabo počutimo, sončenje ni priporočljivo. Prav tako tudi ne, če uživamo sulfapreparate ali druga zdravila, pri katerih postane organizem na soncu posebno občutljiv. Če je le mogoče, se ne sončimo leže. Med gibanjem se namreč porazgubi plast vročega, z izpuhtinami nasičenega zraka, ki se nabere okoli naše kože in v telesu samo škoduje. Sončenje je namreč zdravilo in kozmetični pripomoček obenem, ki ga je treba znati pravilno uporabljati, če hočemo doseči uspeh.

NAŠA POLT

Zene poskušajo osvežiti svoj zunanji izgled z najrazličnejšimi sredstvi. Pri tem pa marsikatera pozablja, da je lepota polti v najtesnejši zvezi z zdravjem in prebavo. Znaki bolezni in neradne prebave se na koži kaj hitro odražajo. Prav zaradi tega je pitje raznih čajev, ki čistijo črevesje in urejajo prebavo vedno priporočljivo. Ako želite da bo vaša polt lepa in sveža, uživajte tudi veliko sadja in zelenjave. Z uporabo oljčnega olja je v zelo kratkem času dosežemo lepe uspehe. Način je kaj preprost. V skode-

lico denefno rumenjak in ga zmešamo z 1 ali 2 žlicami oljčnega olja. Temu dodamo še eno kavno žličko limoninega soka. nato pa s to mešanico premažemo obraz in mirno počivamo 20 minut. Obraz potem izplaknemo v sveži vodi.

Za tiste, ki imajo razširjene pore, je priporočljiva obloga iz jagod. Na obrazu zmečkamo in razmažemo nekaj jagod in jih pustimo na miru četrt ure. Masko nato odstranimo s svežo vodo, obraz pa osušimo z mehko platnenim brisačo.

Temnopolte žene naj polepšajo svoj izgled z rožmarinovim čajem. 30 g rožmarinovega cvetja denemo v 1 l vrele vode. Dnevno popijemo 4 skodelice omenjenega čaja.

Tudi na masažo obraza ne smete pozabiti. Ako vam denarna sredstva ne dopuščajo, pojdite h kozmetičarki, da bo povedala svoje strokovno mnenje o vaši koži. Povedala vam bo, kakšne kreme smete uporabljati in vam dala razne sodobne serumse preparate za obnovo in osvežitev kožnega tkiva.

Francoski pisatelj Roger Vailliant, ki je dobil nagrado Goncourt za svoj roman »Zakon« (La Loi), je med pogovorom, v katerem so ugotovili, da so vse te nagrade skrajno nizke — kajti 100.000 frankov danes v Franciji res ne pomeni več kaj posebnega — tako dejal:

»Na svetu je mnogo stvari, ki so mnogo bolj važne kakor denar. Nesreča je samo v tem, da je treba mnogo denarja, če jih hočete kupiti...«

Ali je od delovanja zašč tne žleze odvisno, da je človek alkoholik?

Nadaljevanje iz konca.

Maček

Nekdo popije n. pr. v torek tri konjake, se opije prespi noč in se zbudí zelo oamamljen. Dva dni kasneje isti človek popije dvakrat več, ostane relativno trezen in se prebudi s svežo glavo. Raziskovanja so pokazala, da je različno reagiranje istega človeka na pijačo odvisno od časa in okoliščin.

Vzemimo primer torek: človek, ki je izpil tri konjake precej pozno zvečer, ko je kemijski proces izmenjave snovi v organizmu bil nizek in je zaradi tega alkohol dolgo ostal v organizmu. Dva dni kasneje je bil človek fizično in psihično aktiven, pil je zgodaj popoldne, ko je predelava snovi v organizmu bila hitra in je bil tudi alkohol hitro predelan.

Na neki ameriški univerzi so naredili poskus na prostovoljcih. Polnih 48 ur zaporedoma so prostovoljcem dajali vsako uro po eno čašo alkoholne pijače, razen pomoči, ko so jih dvakrat zbudili in jim dali trojno porcijo. Istočasno so merili koncentracijo al-

kohola v krvi in slini. Stopnja metabolizma je bila pri vseh prostovoljcih zelo podobna, najslabša med 9. in 10. uro zjutraj, nato je postopoma rasla in dosegla višek okrog 7. in 8. ure zvečer, nakar je do jutra spet padala. Na podlagi tega je mogoče zaključiti, da se mora previden človek zvečer omejiti pri pitju.

Ni pravila za pitje

Ko je govora o pijači, ni mogoče postavljati pravil. Organizem ljudi lahko zelo hitro predela alkohol, organizmi drugih ljudi pa zelo počasi. Ljudje, ki redno uživajo alkoholne pijače, dokazujejo večjo odpornost od »začetnikov« ali priložnostnih pijancev. Dr. Richter je izjavil za časa poskusa, v katerem so prostovoljci izpili po pol-steklenice whiskeyja vsaki dve uri po 30 ur zaporedoma. Pri prvem poskusu so bili prostovoljci popolnoma pijani, ko je količina alkohola v krvi dosegla 80 miligramov v vsaki 100 kub. cm krvi. Tretjič so bili odpravljeni v posteljo ko so povprečne količine alkohola znašale 220 miligramov,

Ker so normalno spali, so se zbudili razmeroma trezni, količina alkohola v krvi je pa znašala 160 miligramov v 100 kub. cm. Z drugimi besedami: čeprav so bili trezni, je količina alkohola bila dvakrat večja od one, ki jih je zrušila pri prvem poskusu.

Ta poskus in tudi mnogi drugi dokazujejo, da kronični alkoholik zelo težko spozna, kdaj je postal kroničen. Dejansko ne vzdrži brez alkohola in ker ne občuti kakih drastičnih posledic, se mu zdi, da lahko pije še več.

Čeprav so poskusi osvetlili nekatere probleme alkoholizma, je še najbolj zanesljivo sredstvo proti kroničnemu alkoholizmu popolna abstinenca. Sredstva kot antabus in druga izvajajo odpor proti alkoholu in tako pomagajo žrtvam v velikem številu primerov, da se odrečejo zlu, katerega mu so podvrženi. Cilj sedanje faze raziskovanj je nedvoumno v iskanju učinkovitega zdravila, ki že v sami klici uniči »žejo« za alkoholom. In znanstveniki so glede tega optimisti.

(Po Primorskem dnevniku)

ŠPORT

Tekmovanje kolektivov

Komisija za šport pri Občinskem sindikalnem svetu je pred kratkim razpisala športna tekmovanja med različnimi kolektivi za pokal 10. obletnice DS.

Na svoji zadnji seji je pregledala vse prijavitelce in ugotovila, da sodeluje na tem tekmovanju 11 sindikalnih podružnic iz ožjega mesta, dočim je zelo pohvalno, da se je v 5 disciplinah prijavila sindikalna podružnica KG »Dravsko polje« Kidričevo. V vseh možnih disciplinah se je prijavila le Tovarna avtoopreme in Gozdarska poslovna zveza, katere podružnice se bodo borile za osvojitve pokala. Največ možnosti imata seveda podružnici TAP in GPZ, ki bodo v počastitev 10. obletnice DS tekmovale v raznih disciplinah.

V soboto 25. 6. t. l. ob 16. uri

popoldan bo v počastitev delavskega praznika veliki nogometni turnir kolektivov na stadionu SD Drave. Tega turnirja se bodo udeležile naslednje sindikalne podružnice: TAP Ptuj, Pekarna Vinko Reš, GPZ Ptuj in Pانونija Ptuj.

V torek 28. 6. 1960 popoldne ob 16. uri bo turnir v odbojki na novem lepem igrišču odbojke v ljudskem vrtu. Na tem turnirju sodelujejo naslednje ekipe: TAP Ptuj, GPZ Ptuj, KG Dravsko polje — Kidričevo in sindikalna podružnica tovarne volnenih izdelkov Majšperk.

Ostale discipline so predvidene za naslednji termin. Pa.

Kako potekajo kvalifikacije za vstop v slovensko consko ligo

V nedeljo so se pričele prve tekme za vstop v prvo slovensko consko ligo.

Za vstop v slovensko ligo se borijo:

I. skupina: Slovan iz Ljubljane, Planika iz Kranja, Tabor iz Sežane in Drava.

II. skupina: Olimp iz Celja, Nafta iz Lendave, Bela krajina iz Črncmija in Tolmin.

V prvem kolu, ki je bilo na sporedu v nedeljo, so se srečali:

I. skupina: Drava—Slovan 1:3 in Tabor—Planika 1:0.

II. skupina: Olimp—Bela krajina 2:0 in Nafta—Tolmin 2:0.

V povratnem srečanju, ki bo že naslednjo nedeljo, bodo znani zmagovalci predtekmovanja. V zaključnem tekmovanju pa se bodo srečali zmagovalci srečanja Slovan—Drava proti zmagovalcu srečanja Tabor—Planika ter v drugi skupini: zmagovalci Olimp—Bela krajina in Nafta—Tolmin. Zmagovalci iz vsake skupine postane član slovenske conске lige.

Ko ik-r postane Branik iz Maribora član II. zvezne lige, potem se išče še tretji kandidat. V tem primeru bodo premaganci, ki so se borili za vstop v slovensko ligo, igrali po dve tekmi in zmagovalci bo postal tretji član. Pa.

Nogomet: Poraz Drave na domačem terenu

V središču pozornosti je bila v nedeljo kvalifikacijska nogometna tekma med Slovanom iz Ljubljane in domačo Dravo. Za tekmo med prvakom Ljubljanske nogometne podzveze in prvakom Mariborske podzveze je vladalo posebno v Ptujtu veliko zanimanje. Zato ni nič čudnega, če je bil stadion Drave napolnjen skoraj do poslednjega mesta. Mnogo gledalcev je prišlo celo iz Maribora. Ormoža in drugih krajev Slovenije.

Sodniku Vaneliju iz Trboveljsta se predstavili moštvi:

Slovan: Zabajk, Pliberšek, Povše, Švigelj, Herbst, Oštek, Oplotnik, Kozinc, Radovan (Perlan), More in Stanovnik

Drava: Kramberger, Vogrinčič, Letonja, Mesarič, Strehar Markovič, Erhatič, Širec P. (Komet), Kováč, Artenjak in Šilak.

V začetku prvega polčasa so domačini imeli terensko premoč, vendar se igra ni mogla razviti, ker so igrali precej nevzorno, v prvih dvajsetih minutah je bilo pričakovati, da bodo domačini imeli lahek posel, ker so stalno

ogrožali vrata gostov, toda vratar je bil stalno na svojem mestu. V 21. minuti gostje prvič preproje v kazenski prostor Drave in že dosežejo gol. V nadaljevanju občinstvo ni dolgo čakalo na izenačenje. V 30. minuti zelo požrtovalno prodr Artenjak po krilu in doseže prvi gol za domačine. Zanimivo je, da je Slovan zopet v času najhujšega pritiska dosegel še en gol po istem igralcu. Napad gostov je bil zelo nevaren, čeprav je bila obramba stalno na svojem mestu.

V drugem delu zopet Drava napada, toda vratar je že na kar na zanesljivo čuval svojo mrežo. Prav nič ni pomagalo ko so se napadci Drave prerivali med obrambo in streljali na gol žoga ni našla zaradi slabih strelav mreže. V 68. minuti sodnik Vanelj dosodi najstrožjo kazen. Strel izvede Artenjak in pošlje žogo v ang. Tako je ostala zadnja prilika neizkoriščena. V 79. minuti srednji napadlec sprejme žogo, napravi nekaj korakov in žoga najde zopet mrežo.

Zmaga je popolnoma zaslužena, čeprav so domačini odnesli vtis dobrih nogometašev — predvsem obramba. Pa.

Narkotiki proti raku

Kanadski raziskovalec raka dr. J. H. Quastel je v Montrealu ugotovil, da so določena narkotična sredstva pokazala uspeh v borbi proti raku pri živalih. Po njegovih izjavah delujejo posebno nevarne spojine z barbituralno kislino rakišino na rakove celice. Dr. Quastel je prepričan, da bodo znanstveniki še v tej generaciji odkrili učinkovito sredstvo proti raku.

MARIBOR
NEDELJA, 26. JUNIJA
6.00—6.30 Nedeljski jutranji pozdrav — ob 6.05—6.10 Poročila, vremenska napoved in dnevni koledar, 6.30 Reklame, 6.40 Prireditve dneva, 6.45 Filip Bernard: Slovenske subarske pesmi — Hans Georg Schütz: Nordijski kmečki ples, (tega bihaletni orkester LM p. v. R. Starčič), 7.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in radijski koledar, 7.15 Izletnikom na pot. (Spored zabavnih

Preklic

Podpisani Rudi Pobošljaj, delavec v Avtoopremi Ptuj, stanujoč Rabelčja vas, preklicujem in obžalujem žaljivke, katerim sem izrekel: o Željku Vaupotič, uslužbeniku, Ptuj, stanujočem Krčevina st. 3, ter se ji zahvaljujem, da je odstopila od pregona.

Ptuj, dne 17. junija 1960.
Rudi Pobošljaj

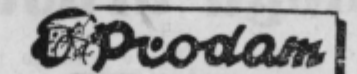
PREKLIC

Preklicujem in obžalujem besede, ki sem jih govoril o Božu Šlehta z Majskega vrha 4 ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od kazenskega pregona.

JOZEF HONOMIHL,
Majski vrh 1

Obvestilo

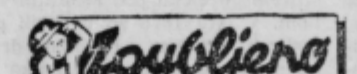
Usnjarna Jerič, Zgornja Poljskava, obvešča vse stranke, ki so dale kože v delo, da jih dvignejo v Ptuj, Muršičeva 15, najpozneje do 1. oktobra 1960. Po tem terminu za kože ne jemčimo.

DOBRO OHRANJEN MOPED TMZ ugodno prodam. Naslov v upravi lista.

STOJEČO TRAVO IN SOD 300 l prodam Naslov v upravi lista.

VRT IN TRAVNIK, primeren za stavbišče, prodam. Matilda Stančič, Breg, Ptuj.

OTROŠKI ČEVELJČEK sem 11. junija 1960 izgubila med Bolnišnico Ptuj in Budino. Prosim poštenega najditelja, naj ga odda v upravi »Ptuj-skega tednika«.

Dne 20. junija 1960, ob 8. uri zjutraj se je zgubil brusni traktorski strojček last KZ Hajdina, na cesti Maribor—Ptuj ob Hajdini do doma Ptuj Postnega najditelja prosimo da ga vrne proti primerni nagradi.

OGLASUJTE V PTUJSKI TEDNIK

V uk sprejememo 13 vajencev in 1 vajenko v naše sledeče prodajalne: Zlatorog, Jelen, Hrana, Zivila, Pri sejmšču, Mavrica, Juršinci, Zavrč, Turnišče, Tržec, Sela Kidričevo in Sikole.

Reflektanti naj dostavijo prošnje za sprejem upravi podjetja v nedeljo, 3. julija 1960 popoldne.

POGOJI za sprejem: dovršena osemletka ali njej enaka šola z vsaj prav dobrim, uspehom; fizična in umska sposobnost; veselje do trgovine in starost največ do dopolnje-nih 16 let. Učna doba 2 leti.

Prednost imajo otroci, ki bodo prinesli priporočilo zadnje šole ter socialno ogroženi otroci.

»IZBIRA«
Ptuj, Krempljeva ulica 2.
Trgovsko podjetje

Službo dobi takoj

5 delavcev za delo v skladišču

Plača po tarifnem pravilniku podjetja. — Pismene ponudbe pošljite na naslov: TRGOVSKO PODJETJE »UNIVERSALA«, JESENICE.

Komisija za sklepanje in odpo vedovanje delovnih razmerij pri uravnem odboru Kmetijske zadr uge z o. j. v Hajdini razpisuje naslednja delovna mesta:

1 komercialista

pogoji: srednja ekonomska šola z 1-letno prakso ali strokovni izpit in 5 let prakse.

1 obratovodja

pogoji: kmetijski tehnik s pra kso.

1 nakupovalca

pogoji: po možnosti trgovski p omočnik s prakso v odkupu kmetijskih pridelkov.

Plača po tarifnem pravilniku zadruga. Nastop službe 1. julija 1960 ali po dogovoru. Pismene prošnje vložite na upravo zadruga Hajdina.